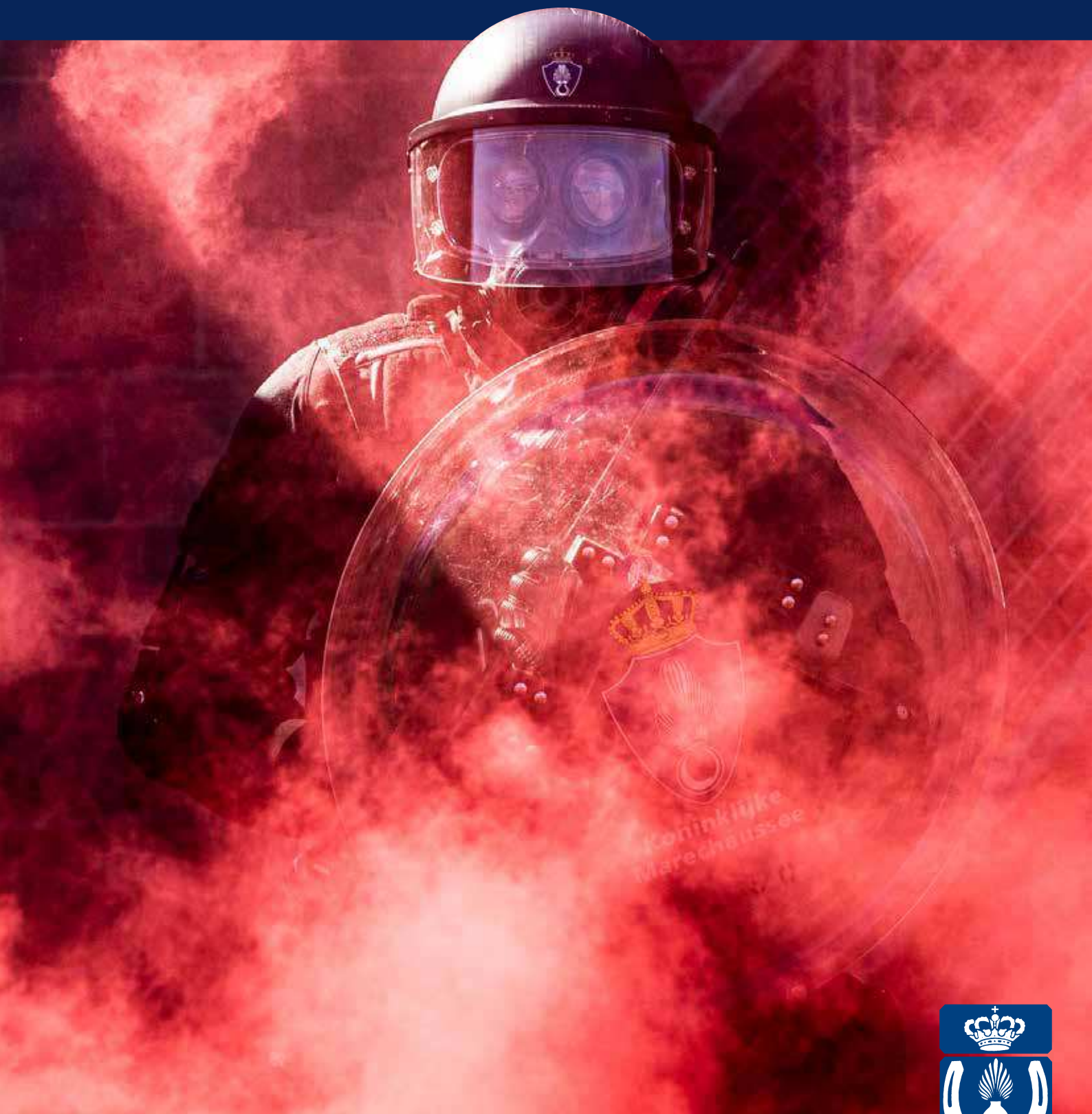

Tijdschrift voor en door (oud-)marechaussees

Marechaussee Contact

2

2022

Marechaussee Contact
23e jaargang | nummer 2
April 2022

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dienen de bron, de artikelkop en de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Mieke Bloemheuvel (eindredactie)
Rob van Cutsem
Willem Geense
Henk Rijke
Michiel Tattersall
Henk Westland (coördinatie & eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Fester Tuinder

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
t.a.v. Redactie Marechaussee Contact
redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(zie verder pagina SMC-informatie
bij administratie en werving)

Vormgeving

Pleun van der Linde,
Content Innovators BV, Den Haag

Druk

Wilco BV, Amersfoort

Aanleveren kopij voor een volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
5	Nestelpennen BE-training met less lethal weapons
6	In gesprek met... Tim van Kesteren, een bescheiden man op missie
10	SMC SMC-contactmiddag druk bezocht
12	1940 -1945 Politietroepen bij Doesburg, 10 mei 1940
16	Vrienden van het museum Vriendendag in Buren
18	Uit 'De Marechaussee grijpt in' La plus noble conquete de l'homme
20	Invictus Games Het is oké om een keer niet oké te zijn!
24	Suriname Hoe een bezoek aan de indianen mijn leven veranderde
26	Personalia
27	SMC-informatie

Foto omslag:
2022, Harskamp, training Bijstandseenheid (BE)
Foto: Mediacentrum Defensie | Studio 38C

Met groot ontzag en bewondering zien wij het Oekraïense volk weerstand bieden aan de Russische agressor. En het roept onmiddellijk vragen op, zowel individueel als collectief, of wij in en als Nederland in staat zouden zijn eenzelfde weerstand te bieden. De Oekraïners weten waarvoor zij vechten en waarvoor zij hun land verdedigen. Maar het is meer dan dat, zij beseffen meer dan wie ook wat hun toekomst zou zijn als hun weerstand wordt gebroken. Maar beseffen wij wel wat dat betekent? Niet alleen voor het Oekraïense volk maar ook voor ons.

De woorden van president Zelensky, gericht aan ons parlement, bevestigde mijn gevoel van machteloosheid. Slechts enkele weken nadat de Russische troepen Oekraïne binnenvielen, constateerde hij dat er al een gewenning had plaatsgevonden. Niet bij de vrouwen, mannen en kinderen van Oekraïne. Wel bij de rest van de wereld. Met de oorlog op de achtergrond gaat het gesprek over de exsessief snel gestegen prijzen en of we wel voldoende overhouden om – na de coronajaren – weer eens ‘normaal’ op vakantie te kunnen.

Er vinden ook bijzondere gesprekken plaats aan talkshowtafels en tijdens interviews. Steunen wij Oekraïne wel genoeg? Dragen wij wel voldoende bij aan de daadwerkelijke fysieke strijd die er gevoerd wordt? Of verschuilen wij ons te veel achter het risico van verdere escalatie. Interviewers en opiniemakers die aan de wieg hebben gestaan van onze ‘demilitarisering’, werpen zich opeens op als ‘geweten’ van de natie die onvoldoende in staat is om militair te kunnen optreden.

Het doorzettingsvermogen van het Oekraïense volk wordt gevoed en gevormd door hun ongelofelijke moed, opofferingsgezindheid en gemeenschappelijk verlangen én geloof in een democratische samenleving. Daarmee compenseren en overtreffen zij zelfs het voortzettingsvermogen van de troepen van Poetin. Andersom, voortzettingsvermogen dat doorzettingsvermogen compenseert, is een stuk lastiger en in mijn ogen groten-deels onmogelijk. Doorzettingsvermogen betreft de wil van mensen, voortzettingsvermogen is het resultaat van (financiële) investeringen.

Dus mocht het een keer zo zijn dat uitgesproken intenties worden gerealiseerd om meer te willen investeren in onze eigen veiligheid en bondgenootschappelijke afspraken na te komen, hoop ik dat er niet enkel over wapensystemen en munitievoorraden wordt gesproken. Enkel militair (voortzettings)vermogen garandeert geen externe veiligheid. Mentale weerbaarheid van mensen en een gemeenschappelijk beeld van maatschappij, burgerschap en bestuur, creëren doorzettingsvermogen en draagvlak voor een daarbij behorende krijgsmacht.

Tijdens de SMC-contactmiddag op donderdag 31 maart j.l. op de KWIII te Apeldoorn, hoorde ik oud-beroeps- en -dienstplichtigen niet enkel herinneringen ophalen. De gesprekken gingen ook over waarden zoals kameraadschap, opofferingsgezindheid en gemeenschapszin. Waarden die hopelijk iedereen van huis uit heeft meegekregen maar voor vele SMC'ers echt zijn gaan leven tijdens hun opleiding, training en dienstdienst. Het vermogen om ook als alles tegenzit toch door te zetten heeft menigeen geholpen bij zware privé- en zakelijke omstandigheden.

“Doorzettingsvermogen versus voortzettingsvermogen”

Deze tweede editie van Marechaussee Contact 2022 staat weer bol van verhalen waarin collega's getuigen van doorzettingsvermogen in diverse situaties. Zonder dit van tevoren met elkaar te hebben afgestemd, 'ontmoeten' de artikelen over KMar-legerpredikant Fester Tuinder en KMar-aalmoezenier Tim van Kesteren elkaar in betekenis en dienstbaarheid. Groot doorzettingsvermogen illustreert het artikel 'Het is oké om een keer niet oké te zijn'. Daarin deelt Wouter Bakker met ons zijn weg terug na een zwaar dienstongeval.

Verder hebben alle redacteuren zich weer ingespannen om u met interviews en verslagen van informatie te voorzien waarin wij gezamenlijk geïnteresseerd zijn. Net zo belangeloos en vooral niet minder enthousiast spannen vele vrijwilligers zich weer in om voor u bijeenkomsten en evenementen te organiseren waarvoor u zich gelukkig weer kunt opgeven. Ik kan niet nalaten u op te roepen te helpen om andere actief en niet-actief dienende KMar-collega's te enthousiasmeren zich bij SMC aan te sluiten.

Bewaart u dit tijdschrift goed, het is de tot nu toe duurste uitgave ooit als gevolg van de steil gestegen kosten van energie én papier. Hoewel we er als SMC verlies op lijden, doen we het graag!

Veel leesplezier en met collegiale groet.

André Peperkoorn EMPM
generaal-majoor b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Zaterdag 14 mei 2022

Reünie Staf District Noord-Holland / Utrecht 1997-2001

Locatie: Museum Militaire Traditie, Driebergen

Contact: bertenjeanette@hotmail.com

Donderdag 19 mei 2022

Reünie beroepslichting 72-3

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: herman.blokszijl@gmail.com |

dirkvanderblom7@gmail.com

Vrijdag 27 mei 2022

SMC-contactmiddag Badhoevedorp

De SMC-contactmiddag wordt georganiseerd voor alle SMC'ers; ook partners en begeleiders zijn welkom. Aanvang 13.30 uur, einde omstreeks 18.30 uur, kosten € 12,50 p.p. inclusief Indische rijsttafel. Niet-SMC'ers zijn ook van harte welkom, zij betalen € 25,00 p.p. Om onnodige banktransacties te voorkomen kan aanmelden uitsluitend via e-mail of telefonisch. Eenieder die zich aanmeldt, ontvangt persoonlijk bericht over het al dan niet doorgaan van de contactmiddag.

Dietwensen graag bij de aanmelding aangeven.

Locatie: Koningin Máximakazerne

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Zaterdag 28 mei 2022

Reünie Stichting Onderlinge Verbondenheid Marechaussees (SOVM)

Deze reünie is bestemd voor (oud-)KMar-collega's die in het verleden op een van de zuidelijkste Limburgse brigades/staf hebben gediend. Math Vos en John Heus zijn de organisatoren.

Locatie: Brigade Limburg Zuid, Beek

Contact: math@mathvos.nl | jheus1958@gmail.com

Donderdag 23 juni 2022

SMC-reünie Boerma-Plaizier/MP III

Deze reünie is bestemd voor allen die gediend hebben bij het Korps Militaire Politie en/of het Wapen der Koninklijke Marechaussee, dan wel bij het Korps Politietroepen in voormalig Nederlands-Indië (inclusief Nieuw-Guinea), Korea en Engeland. Uiteraard zijn ook de partners welkom.

De kosten voor SMC'ers en partner bedragen € 7,50 p.p. Niet-SMC'ers en partner betalen € 25,00 p.p. De bedragen dienen uiterlijk op 16 juni 2022 te zijn bijgeschreven op bankrekening-nummer: NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Kumpulan. Uw overschrijving geldt tevens als aanmelding. Bij internetbankieren graag ook uw adres vermelden.

Weduwen van SMC'ers kunnen gratis aan deze reünie deelnemen. Zij kunnen daartoe schriftelijk een gratis NS-vervoerbewijs aanvragen bij het Nederlands Veteraneninstituut, Afdeling Dienstverlening, Postbus 125, 3940 AC Doorn. Aanmelden kan tot uiterlijk 16 juni 2022. Het programmaboekje wordt u tijdig toegezonden.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Donderdag 30 juni 2022

Reünie beroepslichting 71-4

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: jvanherpt@hotmail.com

Dinsdag 19 juli 2022

Reünie beroepsopleiding 72-4

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: piet180553@gmail.com | r.stiemsma@chello.nl

Woensdag 27 juli 2022

Reünie beroepslichting 66-4

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: walther.hoosmans@hetnet.nl | 06-30140140

Donderdag 18 augustus 2022

Reünie beroepslichting 61-4

Na een jaar uitstel kunnen we nu wel ons 60-jarig jubileum vieren.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: vdbroeck@caiway.nl

Vrijdag 2 september 2022

Reünie beroepslichting 76-5

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: Peter Boone | 06-22423622

Woensdag 12 oktober 2022

Reünie beroepslichting 67-6

Aanmelden graag vóór 15 augustus 2022.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: willem.van.weelden@casema.nl

Donderdag 3 november 2022

Algemene SMC-reünie Bronbeek

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Dinsdag 8 november 2022

Reünie beroepslichting 72-6

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: ceesvervat@gmail.com

Vrijdag 11 november 2022

Vriendendag Marechausseemuseum

Op uitnodiging van Stichting Vrienden van het Museum der KMar.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: Peter Coomans | rolinka_peter@kpnmail.nl

Woensdag 16 november 2022

Reünie beroepslichting 71-6

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: Evert Kruidhof | kruidhof.e@telfort.nl

Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuws-brief houden we u op de hoogte. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Meldt u dan aan op de website of scan de QR-code.

BE-training met less lethal weapons

De vier pelotons van de Bijstandseenheid (BE) van de Landelijke Bijstand Organisatie hebben afgelopen maand getraind op het gebruik en de inzet van zogenoemde less lethal weapons. Op het Infanterie Schietkamp Harskamp maakten de BE'ers kennis met de wapens, oefenden ze procedures en pasten deze in de praktijk toe tijdens diverse scenario's.

Less lethal weapons kunnen – na toestemming van het bevoegd gezag – worden ingezet wanneer de inzet van reguliere middelen als de wapenstok niet toereikend zijn, maar het gebruik van het (persoonlijk) vuurwapen te ver gaat om een situatie te beheersen. Denk daarbij aan scenario's waarbij personen de openbare orde in ernstige mate verstoren en niet onmiddellijk kunnen worden aangehouden of menigtes een dusdanig dreigende houding aannemen, dat deze een ernstige en onmiddellijke bedreiging vormen voor de veiligheid van personen of zaken.

De BE heeft de beschikking over twee less lethal weapons: het luchtdrukwapen FN303 en de 40mm granaatwerper HK69. Om ernstige ordeverstoorders tijdelijk weerloos te maken en later aan te houden, kunnen met de FN303 hardshell-projectielen worden afgeschoten, waarvan de impact is te vergelijken met een klap van een wapenstok. Daarnaast is de FN303 geschikt om verpa-

tronen mee af te vuren om specifieke personen te markeren voor hun latere aanhouding. Met de HK69 tenslotte kunnen lichtpatronen, rook, traangas en rubberen balletjes worden verschoten. Dit wapen kan bijvoorbeeld worden ingezet ter verspreiding van bedreigende menigtes.

Trainen met less lethal weapons is niet nieuw. De BE heeft ze al geruime tijd in de bewapening en was bijvoorbeeld voorbereid op de inzet ervan tijdens de Nuclear Security Summit in 2014. Dat bleek toen niet nodig. Trainen is noodzakelijk, want het werken met de wapens is geen sinecure. Los van de ethische besluitvorming en de juridische kaders voor de inzet van less lethal weapons moeten de BE'ers leren hoe ze zorgvuldig met de wapens moeten werken als een situatie daar om vraagt en het gezag toestemming geeft voor de inzet. Daarnaast heeft het gebruik van de FN303 en HK69 ook gevolgen voor het optreden van de afzonderlijke groepen, secties en pelotons van de BE. Uiteindelijk behaalden de pelotons alle gestelde doelen, werd de gewenste synergie bereikt en legden ze succesvol de

Met de FN303 kunnen verfpatronen worden afgeschoten om personen te markeren voor hun latere aanhouding

Met de granaatwerper HK69 kunnen lichtpatronen, rook, traangas en rubberen balletjes worden verschoten

basis voor verdere trainingen.

Bron: KMarMagazine 2022-3 | tekst:

Robert den Hartog | foto's: Studio 38C

Tim van Kesteren

Een bescheiden man op missie

2017, Lourdes, tentenkamp Internationale Militaire Bedevaart

Kent u dat, iemand ontmoeten wiens woorden jaren later nog regelmatig door je hoofd dwarrelen? “Het is niet de bestemming, maar de reis die ertoe doet.” Aalmoezenier Tim van Kesteren plantte dat zaadje bij mij toen mijn fietstocht naar Santiago de Compostella anders liep dan was bedoeld. Nu, jaren later, ben ik in mijn hoofd nog steeds ‘op reis’, stopt Tim als aalmoezenier en gaat met leeftijdsontslag. Mooi moment om met Tim eens te praten over zijn reis die hem bij ‘Gods eigen Wapen’ heeft gebracht. | Door: Henk Rijke

Tim steekt van wal: “Mijn levensreis begon in Haarlem en ik kom er nog steeds. Mijn moeder, die dit jaar 90 jaar oud hoopt te worden, woont daar nog. Vooral mijn tijd op het Dom Helder Câmara College heeft grote invloed gehad op de keuzes die ik heb gemaakt in mijn leven. Helder Câmara was een

Braziliaanse katholieke bisschop die mij heeft geïnspireerd de wereld in te trekken. Die man was een grootheid in Brazilië. Hij kwam bij ons in Haarlem op school. Dat vormde een schakelmoment in mijn carrière. Je wilde bij hem in de buurt zijn. Hij was in staat jongeren te bereiken, ondanks de grote verschillen tussen Brazilië en Nederland. Hij woonde niet in het bisschoppelijk paleis, maar in een huisje daarnaast. Persoonlijke bescheidenheid en oog en oor voor gewone mensen, zo wilde ik ook zijn.”

Steward bij Transavia

“Het heeft mij op het spoor gezet van de missionaire theologie en dat bracht mij voor mijn studie in Heerlen. Toen echter mijn vader overleed, heb ik mijn studie stopgezet. Ik had net mijn vrouw ontmoet en we zouden samen voor twee jaar naar Brazilië gaan waar ik mijn doctorale stage kon doen. Alles

stond al in de steigers. Maar na het overlijden van mijn vader zou de afstand naar mijn moeder te groot zijn. We gingen terug naar Haarlem, er moest geld verdiend worden en ik kwam terecht in een compleet andere wereld: ik werd steward bij Transavia. Ik overleefde drie sollicitatierondes en vond mezelf terug op Schiphol-Oost in een klas voor een anti-terreurtraining, gegeven door de toenmalige Dienst Luchtvaart Rijkspolitie.”

Onderwijs

“Na een tijdje kon ik in deeltijd, aan de Theologische Universiteit in Amsterdam, mijn studie alsnog afmaken. Dat leverde ook een eerstegraads bevoegdheid op om les te geven. En dat ben ik gaan doen, lessen levensbeschouwing op drie middelbare scholen. Onderwijs geven aan jonge mensen, een prachtige ervaring. Maar Brazilië bleef trekken en dus zijn we, nadat we waren getrouwd,

1974, Dom Helder Câmara (1909-1999)

voor mijn pastorale stage afgereisd naar João Pessoa, een stad in het noordoosten van Brazilië. We gingen er met z'n tweeën naartoe en kwamen met ons drieën terug. Onze oudste dochter is daar geboren. Ik heb verschillende malen Dom Hélder Câmara mogen ontmoeten. Dat was heel inspirerend. Mijn vrouw heeft daar een crèche opgezet en kon, opgeleid als maatschappelijk werkster, iets betekenen voor vrouwen die door de armoede in de prostitutie waren gedreven."

"Daar mocht ik werken in het kinderen jongerenpastoraat. In een volkswijk hadden we een post op een busstation, waar de hele wereld samenkwam. Schoenpoetsertjes, kinderen die door hun ouders naar de vuilnisbelt waren gestuurd, de armoede was zo groot. Door ze aandacht te geven en naar ze te luisteren, konden ze even kind zijn. Mij vertellen hoe hun leven was. Ik wilde vooral voorkomen ze het gevoel te geven boven hen te staan. Niet de mannelijke, witte, westerse man die vertelt wat ze moeten doen, maar zelf als leerling van hen leren. Zo werd het voor ons allemaal waardevol."

Defensie

Eenmaal terug in Nederland ging Tim werken voor de oecumenische stichting Mondial, waarna een verrassende carrièrewending volgde. "Mijn moeder viel zowat van haar stoel toen ik bij Defensie solliciteerde. Ik had vroeger posters van de katholieke vredesbeweging Pax Christie boven mijn bed hangen, maar zag ook de afbeeldingen van een F16 boven het bed van mijn broer. Voor mij is het belangrijk je geest open te houden zodat je je kunt blijven ontplooien. En het gaf mij opnieuw de kans te werken met jonge mensen en ongewa-pend te werken aan vrede."

"Vrede, dat woord heeft voor mij een brede betekenis. Niet alleen dat er geen oorlog meer is, maar ook ruimte voor de morele vraag waarom je iets doet. Wat betekent dit voor jou, wat doet dit met jou en met je omgeving, zodat je vrede in jezelf kunt ervaren. Militairen willen eerst vooral iets heel goed doen en dat betekent vaak eerst de regels volgen. Je kunt echter iets heel goed

doen, maar dat wil nog niet zeggen dat je het goede doet. Het is voor mij erg waardevol steeds die vragen te mogen stellen. Zo kunnen we samen proberen het uiteindelijke resultaat beter te maken."

Toeval

"Ik ben als aalmoezenier zeer onver-wacht bij de Koninklijke Marechaussee terechtgekomen. We zouden naar Brabant gaan, er was een plek op de luchtmachtschool in Woensdrecht. Door het plotseling wegvallen van een aalmoezenier op het opleidingscen-trum, werd het Apeldoorn. Onver-wacht, maar geen toeval, het is iets dat je toevalt. Het heeft mij heel goed gepast. Het opleidingscentrum is toch een groot vormingscentrum waar jonge mensen alle grote problemen van de wereld op hun bordje krijgen. Leer maar eens omgaan met de vluchtelin-genproblematiek of geweldsuitingen. Doe dan als wachtmeester op straat maar eens het goede."

"Als ik naar mijn 23 jaar bij de Konink-lijke Marechaussee kijk, waarbij ik gro-tendeels op het opleidingscentrum heb mogen werken, zie ik dat juist daar steeds meer ruimte voor is. Het goede doen. En dat is voor iedereen belang-rijk. Net zoals we volgens mij niet meer zouden moeten spreken over 'Gods eigen Wapen'. De veranderingen in de wereld gaan zo snel. We hebben nu de

intrinsieke opdracht om zo divers mo-gelijk te zijn. Dan past zo'n uitspraak niet meer."

Tijdens het gesprek met Tim word ik even teruggeworpen op mijn eigen herinneringen. Het artikel in de Volkskrant uit 1981 met die uitspraak 'Gods eigen Wapen' als kop, heb ik altijd bewaard. Ja, die uitdrukking heb ik zelf regelmatig gebezigd, ook op momen-ten waar dit minder gepast was. De verslaggever vroeg zich in het artikel af of dat wel goed zou gaan, godvrezende jongens uit kleine dorpen uit het oosten van Nederland die de orde moesten gaan handhaven in de grote stad. Ik begrijp dat ik mijn archief nodig moet opschonen.

Op missie

Ook het woord missie heeft voor Tim een veel bredere betekenis. "Een taak op je nemen. Het leven ingestuurd worden met een bedoeling. Zo beleef ik het begrip missie. Maar ik ging ook in militaire zin 'op missie'. Eerst naar Bos-nië met SFOR 14. Ons gezin heeft daar best onder geleden. Je bent een halfjaar van huis en leg aan drie jonge kinderen maar eens uit wat papa doet in een oorlogsgebied. Als aalmoezenier kom je daar echter erg goed tot je recht. Ik had geen vast programma dus kon naar alle uithoeken van het land reizen om alle KMar-mensen te spreken, jonge men-sen bij elkaar te brengen en in staat zijn ►

2007, 103 EskKMar, bezinningsdienst te velde

- om zagezegd 'de thermometer van de club' te zijn. Tijdens de wekelijkse liturgie werden dan de ervaringen van de afgelopen week gedeeld. Dat was erg waardevol. Terug van uitzending ging een lang gekoesterde wens in vervulling: met de hele familie terug naar Brazilië om de kinderen iets mee te geven. Dat waren vijf geweldige maanden."

Lijntje naar boven

In 2008 volgt voor Tim een tweede uitzending, nu naar Afghanistan. "Een uitzending is voor een geestelijk verzorger zeer bijzonder. Je bent altijd nodig, er speelt voortdurend iets waarbij je waardevol kunt zijn. Ik kon ook mee op

voetpatrouille, een bezoek brengen aan een Koranschool voor jongetjes en aan de Afghan National Army (ANA). Toen een peloton op een tot *forward operating base* omgebouwde qala (een militair versterkt huis) werd aangevallen door de Taliban en door Apache helikopters moest worden ontzet, heb ik aan de commandant aangegeven dat ik die jongens wilde opzoeken. Zijn reactie ben ik nooit vergeten: 'Je kunt mee met een bevoorradingskonvooi, jij vertegenwoordigt het lijntje naar boven, dat is belangrijk'."

"Daar aangekomen kwamen alle verhalen los. 'Aal, wil je onze grafheuvel zien?' Ik liep mee naar een hoek van de

qala waar een bult zand lag met daarop een minihunebed. Achter het hunebed was van drie twijgjes een kruis gemaakt. Toen ze de bovenste steen van het hunebed haalde, zag ik drie kikkerlijkjes liggen. Een bijzondere manier om met de dood om te gaan. Die lag hier om de hoek. Humor was de manier om het daar dragelijk te houden."

"Terug in Deh Rawod moest het kamp worden uitgebreid om plek te maken voor tachtig man van het vreemdelingenlegioen. Er werd een heel peloton 'bob de bouwers' opgetrommeld die bij 50 graden hesco's moesten vullen met zand. Zeer zwaar werk, terwijl er ook wat spanning heerste in de groep. Daarom hebben we een afsluitend ritueel bedacht: toen de laatste hesco gevuld was, hebben ze er met z'n allen op staan pissen. Ze waren er helemaal klaar mee. En de spanningen waren ook meteen verdwenen. Dat zijn korte, maar zeer waardevolle momenten. Afghanistan blijft natuurlijk lastig, zeker nu. Ik heb gemerkt dat KMar-collega's ook nu nog verbondenheid voelen met het land, nog contacten hebben met de mensen daar. Je kunt zeggen dat we er wellicht met de verkeerde gedachte in zijn gegaan. Als ik hierover gesprekken voer, is de zingevingsvraag heel groot."

Jeroen Severs

"Toen Jeroen Severs in 2004 in Irak om het leven kwam, werd ik een van de mensen die zijn ouders probeerden te steunen bij dit enorme verlies. Jeroen was net overgeplaatst van het opleidingscentrum – hij was instructeur in Eefde – naar Seedorf toen hij op missie ging. Het heeft een persoonlijke verbondenheid en een bijzondere relatie met Henk en Greet Severs opgeleverd die ik tot op de dag van vandaag koester. Heel speciaal was de herdenkingsdienst die we in Irak zelf voor de familie hebben kunnen houden. In Al-Rumaitha, met helikopters in de lucht voor onze veiligheid."

"De wensen van Henk en Greet om Jeroen binnen Defensie te kunnen blijven herinneren zijn ook voor andere families heel waardevol gebleken. Het heeft ook ruimte voor de morele en

2008, Uruzgan, FOB (Forward Operating Base) ten oosten van Deh Rawod, bezinningsdienst

2008, Uruzgan, Deh Rawod, kinderen op de Overwatch

2008, Uruzgan, kamp Deh Rawod, kruis voor de kapel

2008, Uruzgan, FOB (Forward Operating Base) ten noorden van Deh Rawod, lokaal vervoer

mentale effecten van het werk bij de Koninklijke Marechaussee opgeleverd. Bijzonder is ook dat, eerst in Eefde en – na de sluiting van de Detmerskazerne – in Apeldoorn op de Koning Willem III-kazerne, een gebouw zijn naam heeft gekregen. We hebben het in Eefde geplaatste monument en het condoleance-register op een waardige wijze van Eefde naar Apeldoorn kunnen overbrengen. Jeroen is een exponent geworden van wat dit werk, ook voor de marechaussee, kan betekenen. Het is mooi dat hiervoor aandacht is en blijft, juist op het opleidingscentrum.”

Beukbergen

Tijdens het gesprek met Tim komen mijn eigen ervaringen met de geestelijke verzorging weer uit mijn geheugen tevoorschijn. Ooit, tijdens mijn eerste opleiding, kwam op het appel – met GV op het lesrooster – onverwacht de vraag even te kiezen tussen de aalmoezenier en de dominee. Vanuit mijn opvoeding volgde toen vooral een intuïtieve keuze, maar ik leerde vervolgens in een nissenhut mijn pelotonsgenoten op een heel andere, zeer waardevolle manier kennen. Ik zie mij daar nog zitten.

Tim: “Met dit werk ga je de diepte in, merk je hoe mensen in het leven staan. Zeker ook tijdens de vormingsdagen op het vormingscentrum in Beukbergen, belangrijk als gezamenlijke plek voor de geestelijke verzorging. Dan merk je extra wat voor bijzonder werk je mag doen. Juist tijdens de initiële opleiding, bij een uitzending of bij een naderend leeftijdsontslag, de schakelmomenten in het leven van een militair, merk je dat we aan de buitenkant op elkaar lijken maar van binnen allemaal zeer van elkaar verschillen.”

Identiteit

Die verschillen komen jaarlijks samen in Lourdes. Tim is daar tot 2019 eindverantwoordelijke geweest voor de internationale militaire bedevaart en kijkt dankbaar terug: “De laatste jaren heb ik, naast de veteranen, ook steeds leerlingen van het opleidingscentrum mee kunnen nemen. Troost, genezing, een beetje heil, vreugde en verdriet over het leven, komen daar samen. Weet je, we moeten het wonder van Lourdes niet groter maken dan het is. Zien dat het wonder zit in de beleving van alledag, dat vind

ik al een waardevolle gedachte.”

Tim kijkt uit naar het komende schakelmoment in zijn leven, stoppen als aalmoezenier. “Ik ga ervaren wat het betekent mij los te moeten maken van deze identiteit. Ik ben nu ook opa, naast vader, zoon en echtgenoot. Ik heb mijn jongste dochter in Brazilië leren lezen, straks mag ik dat gaan doen met mijn kleindochter. Daar kan ik alleen maar heel dankbaar voor zijn. Als vrijwilliger ga ik de komende tijd aan de slag bij de ‘Interkerkelijke Stichting SchuldHulp-Maatje’ in Apeldoorn; een stichting die mensen met financiële problemen wil ondersteunen deze op te lossen. Gewoon, als maatje mensen helpen, niet door hun zorgen over te nemen, maar door naast ze te gaan staan.”

Persoonlijke bescheidenheid en oog en oor voor gewone mensen, zo wilde Tim zijn. Volgens mij is hem dat heel goed gelukt. Als ik na ons gesprek mijn reis voortzet, heb ik het gevoel dat ik Tim een beetje beter heb leren kennen en zelf, onbedoeld en onbewust, weer iets geestelijker ben gevormd. In ieder geval, dat geloof ik.

SMC-contactmiddag Apeldoorn druk bezocht Bar winterweer laat SMC'ers koud

Twée redactieleden van Marechaussee Contact gaan naar de SMC-contactmiddag op het OTCKMar op donderdag 31 maart. Maar het nieuws van 08.00 uur: 639 km file door sneeuwval! Dan zal de opkomst wel eens tegen kunnen vallen, maar niets is minder waar! | Door: Martin Aalbers en Mieke Bloemheuvel

Gerrit Reloe, voorzitter Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC), staat onder een paraplu aan de poort. Bij het binnenkomen van de Koning Willem III-kazerne blijkt duidelijk dat de animo voor de SMC-contactmiddag groot is; het square staat al vol met auto's en in de zaal van het KEK-gebouw wordt al volop bijgepraat door de vele aanwezigen. De meesten waren bijtijds van huis vertrokken. Laura Reloe ontvangt en registreert de gasten. Dan op naar de koffie met het gebruikelijke petitfourtje (selfservice deze keer).

Razend nieuwsgierig

Het 'gezellig buurten' wordt onderbroken als Gerrit het woord neemt en allen van harte welkom heet. "Het is fijn om na twee jaar weer een contactmiddag te

kunnen organiseren waarvoor zich maar liefst meer dan 80 SMC'ers hebben aangemeld. Uiteindelijk zijn er 81 gasten naar Apeldoorn gekomen. Gezien het barre weer best bijzonder." Naast de SMC'ers die uit alle hoeken van Nederland kwamen, wisten ook SMC'ers uit Duitsland en zelfs uit Frankrijk de Koning Willem III-kazerne weer te vinden. En liepen de leeftijden van de bezoekers van deze middag nogal uiteen; één ding hadden ze gemeen: allen waren razend nieuwsgierig naar de nieuwe gebouwen op het kazerneterrein.

Ontwikkelingen

Daarna is het woord aan voorzitter André Peperkoorn. Hij praat ons bij over de ontwikkelingen op het OTCKMar. "Naast de jaarlijkse 700 cursis-

ten die worden opgeleid voor vervanging van de uitstroom, worden er nu ook 200 cursisten extra opgeleid voor uitbreiding van het KMar-takenpakket. Denk hierbij aan beveiliging van de procesgang van zware criminelen en uitbreiding van de buitenlandse taken." Daarna geeft André een toelichting op de ontwikkelingen van de Dependance/Koetshuis bij het Marechaussee-museum in Buren. "De Dependance is tijdens de droge zomer van 2020 aan de straatkant zodanig verzakt dat het niet verantwoord is daar nog activiteiten te laten plaatsvinden. Het pand wordt nu gerenoveerd en krijgt een bestemming als representatief centrum voor ontvangsten en bijeenkomsten, feesten, partijen en bruiloften."

Duurzaam en innovatief

Omdat het OTCKMar tijdens de coronaperiode gesloten was voor buitenstaanders, konden daar de afgelopen twee jaar geen activiteiten plaatsvinden, en dat drukt zijn stempel op het personeel. Vandaar dat er vandaag geen rondleiders beschikbaar zijn. Na een oproep van André melden zich spontaan twee SMC'ers die een groep over het complex willen rondleiden. Maar voordat de rondleiding begint, licht André de ontwikkeling van het kazerneterrein toe. De laatste aanwinst

Gerrit Reloe opent de contactmiddag

Laura Reloe ontvangt en registreert de gasten

is een uiterst modern, comfortabel, van alle gemakken voorzien en energieneutraal gebouw op de plaats van de voormalige kantine/bioscoop/mess/sportzaal. Het markante gebouw, waarbij duurzaamheid en innovatie bij de ontwikkeling voorop stonden, mag er zijn. Het 16.000 m2 grote gebouw is in september 2020 opgeleverd.

Het lesgebouw heeft een ondergrondse parkeerkelder, een grote transparante centrale hal, een collegezaal met 160 plaatsen, 30 leslokalen en een bibliotheek. Daarnaast biedt het lesgebouw veel flexwerkplekken voor de instructeurs. Het heeft een klimaatplafond: een koelplafond gecombineerd met een verwarmingsplafond waarbij de energie-uitwisseling plaatsvindt op basis van straling. Verder liggen er zon/lucht-warmtecollectoren op het dak en glaspanelen met geïntegreerde zonnecellen.

Indrukwekkend

Wij lopen naar gebouw 24, een legeringsgebouw dat in 1984 de naam van Graeme Warrack kreeg. Colonel Warrack was een Schotse divisiearts van het Britse Parachuteregiment en als krijgsgevangene ondergebracht op de kazerne. Hij verstopte zich boven het plafond in een kast van een bureau. Hij wist te ontsnappen en bereikte uiteindelijk bevrijd Zuid-Nederland. Gebouw 23 ernaast is vernoemd naar Jeroen Severs. De wachtmeester der 1e klasse is in 2004 op missie in Irak omgekomen toen hij in een hinderlaag reed. Bij binnenkomst kan niemand het herinneringsmonument van Jeroen ontgaan. Het condoleanceboek en de tekeningen met de tekst: 'om Jeroen ik mis je' bezorgen iedereen een kippenvelmoment

Ondergrondse sporthal

Terwijl het nog steeds volop sneeuwt, lopen we naar de traditiekamer. Daar staan en liggen alle soorten attributen en voor velen zeer herkenbare zaken uit hun diensttijd. Daarna naar gebouw 55, het banaanvormige gebouw dat voor onderhoudsgroepen, verbindings-eenheden en garages was bestemd. Bij het gemoderniseerde pand is een ondergrondse sporthal gebouwd. Die hal ligt op een diepte van vijf meter en

steekt slechts twee meter boven de grond uit. Daarin zijn nu diverse sport- en fitnesszalen, schietbanen, dojo's, IBT-straten en een nagebouwde grensbewakingspost gerealiseerd.

Veteranen versus post-actieven

Koud maar heel veel wijzer, keren de drie groepen naar het KEK-gebouw terug, waar om 16.00 uur de ledenvergadering van RvMC plaatsvindt. We kunnen kiezen tussen borrel en bitterballen of de vergadering bijwonen. Martin woont de vergadering bij, Mieke maakt plaatjes tijdens de borrel en de bitterballen.

Ook deze vergadering kon vanwege corona twee jaar lang niet worden gehouden. De jaarverslagen 2019 t/m 2021 worden toegelicht. Er wordt een nieuwe kascommissie benoemd. De aftredende bestuursleden Frans Meijer en Pier Scholten worden herkozen. Twee leden brengen het onderwerp veteranen ter sprake. Zij hebben het idee, dat de post-actieven ten opzichte van de veteranen worden achtergesteld. De voorzitter legt uit dat SMC geen onderscheid kent en iedereen, ongeacht afkomst, SMC'er is.

Rond 17.30 uur staat het Indisch/Chinees buffet klaar, dat door de oudste deelnemer, de 92-jarige Kees Kortlever, wordt geopend. Aan tafel napratend wordt afscheid genomen van elkaar en keren de eerste gasten huiswaarts. Mogelijk zien een aantal elkaar weer op de eerstvolgende bijeenkomsten van SMC in Den Haag en Badhoevedorp.

Naambadge bestellen?

Tijdens de contactmiddag werd regelmatig gevraagd naar de naambadge die een aantal SMC'ers op hun colbert droegen. Dat betekent dat er voldoende animo voor is. Bij een bestelling van elf stuks of meer, kan de badge voor slechts € 12,50 worden geleverd. Bestellen kan door overmaking van € 12,50 op bankrekening NL82 INGB 0003 9121 06 ten name van Stichting Marechaussee Contact. Vermeld daarbij duidelijk uw voornaam (voluit of alleen uw initialen) en uw achternaam. Mail deze gegevens vervolgens naar pietvansprang1@gmail.com.

Als u de badge binnen een maand na verschijnen van MC 2022-2 bestelt, zal de badge op een volgende contactbijeenkomst aan u worden uitgereikt.

Politietroepen bij Doesburg 10 mei 1940

Deel 57 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'
Door: Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

1927, schipbrug Doesburg
(overzijde links: wachthuisje
Geldersche Tramweg-Maatschappij)

Bij de Duitse inval in Nederland op 10 mei 1940 wordt op veel plaatsen strijd geleverd, zo ook aan de IJssellinie bij Doesburg. Hier sneuvelen tien militairen waaronder drie van het Korps Politietroepen: sergeant Brandsma, korporaal Van Lingen en korporaal Kruithof. Hieronder leest u hun aandeel in de strijd, zoveel mogelijk ontleend uit getuigenissen en geplaatst in het geheel van gebeurtenissen op die dag bij Doesburg.

Halverwege de jaren dertig lijkt Europa op oorlog af te stevenen, waarbij Nederland niet meer neutraal zal kunnen blijven. In het kader van de 'Strategische Beveiliging' wordt vanaf 1936 het Korps Politietroepen belast met de bewaking van de bruggen over de IJssel en de Maas, en later over meer objecten.

De bruggen kunnen worden versperd, zijn ondermijnd en worden door een of meer grote (rivier)kazematten beschermd. De politietroepen bemannen in zo'n kazemat het kanon en de zware mitrailleur en zijn ook belast met de vernieling van de bruggen en de veerponten.

De Groep Politietroepen Doesburg staat onder commando van sergeant-majoor instructeur (smi) J. Duinkerken en zal groeien tot ongeveer twintig man. De mannen zijn vanaf 1937 gelegerd in een nieuwe barak aan de Doesburgsche Dijk tussen Dieren en Doesburg. Deze barak is gesitueerd tussen de Cabenterbrug over de Dierensche Hank en de Driekoningenbrug, een doorlaatbrug over de oude rivierarm Lamme IJssel (zie kaartje op pagina 14). Bij het kanon van 6-Veld aan de IJssel is nog een verblijfsbarak geplaatst. Bij een Duitse overval zullen de politietroepen het uitvaarbare deel van de schipbrug en de Cabenterbrug vernielen, en het kanon van 6-Veld bedienen.

Vanaf begin 1939 worden de stellingen en linies versterkt met kleine kazematten (typen B, G en S). Bij Doesburg in de uiterwaarden komt ook nog een tweede lijn met kazematten.

Mobilisatie

Na de Italiaanse aanval op Albanië op 7 april 1939, vertrekken in Nederland de

Opbouw Nederlandse verdediging

De Nederlandse defensie is in mei 1940 (statisch) ingericht in stellingen en linies (met inundaties) om zo de Vesting Holland te beschermen. Van noord naar zuid: de Wonsstelling voor de Afsluitdijk met daarvoor de vertragende Q- en O-linie in Groningen en Drenthe, vanaf het IJsselmeer de Grebbeberglinie (ook wel Valleistelling), de Betuwestelling, de Maas-Waalstelling en aansluitend de Peel-Raamstelling. Achter de grens staan grenswachtdetachementen en vernielingsploegen.

Om een Duitse opmars te vertragen zijn langs IJssel en Maas linies ingericht met op de westoever infanterie in veldversterkingen en kleine kazematten. Het zijn dunne verdedigingslijnen en dan ook nog zonder artillerie. De bruggen zijn ondermijnd, kunnen worden versperd en zijn door grote kazematten beschermd.

Schipbrug bij Doesburg

De situatie bij de Hanzestad Doesburg is echter afwijkend. Daar is geen vaste oeververbinding over de IJssel maar een schipbrug. Zo'n schipbrug is een brugdek dat drijft op schepen en die in Doesburg is voorzien van een uitvaarbaar deel om zo scheepvaartverkeer mogelijk te maken. Over deze schipbrug loopt ook de trambaan van de stoomtramlijn Dieren-Doesburg-Doetinchem. De legerleiding heeft ervoor gekozen deze schipbrug niet te beschermen door een rivierkazemat met daarin een kanon en een zware mitrailleur, maar slechts door een 'kanon van 6-Veld' in een open (!) opstelling vlakbij het westelijke bruggenhoofd.

parate infanteriebataljons als zogenaamde grensbataljons naar de landsgrenzen en maken zo deel uit van de Strategische Beveiliging. Met de afkondiging van de Algemene Mobilisatie op 28 augustus 1939 wordt de gehele krijgsmacht op voet van oorlog gebracht. Reservisten worden opgeroepen en kort daarna verlaten de eenheden de kazernes op weg naar hun oorlogsopstellingen: het 35e Regiment Infanterie naar de IJssel van Wilp bij Deventer tot aan Fort Westervoort bij Arnhem. Bij Doesburg ligt de 1e Compagnie van het IIe Bataljon (1-II-35 RI), vanaf 1 mei onder commando van reserve kapitein I. Noteboom. De in-

foto: Stichting De Greb

Ter illustratie: mei 1940, Zuid-Willemsvaart, een achtergelaten kanon van 6-Veld

fanteristen breiden de linie uit met veldversterkingen, zoals schuttersopstellingen, loopgraven en draadversperingen. De compagniescommandopost

zetelt in de legeringsbarak van de politietroepen.

Voor de duidelijkheid: de politietroepen komen onder bevel van de plaatselijke

Douwe Brandsma, geboren 11 maart 1912, gemeente Wonseradeel in Friesland. Het gezin met vijf kinderen woont in Zurich, waar vader de kost verdient als arbeider. Na de lagere school gaat Douwe aan het werk als grondwerker/landbouwer. Voor zijn dienstplicht meldt hij zich bij het 9e Regiment Infanterie in Assen en zwaait in maart 1933 af als dienstplichtig korporaal.

In april 1933 verbindt Brandsma zich bij het Korps Politietroepen als vrijwilliger voor de duur van zes jaar als soldaat en wordt in zes maanden opgeleid bij het Depot Politietroepen te Nieuwersluis. Als korporaal verricht hij dienst bij de groepen te Den Haag, Leeuwarden, Kornwerderzand, Ede, Harskamp, Deventer, Hasselt, Zutphen, Westervoort en Arnhem. Na zijn bevordering tot sergeant in juli 1938 wordt hij geplaatst bij de 4e Afdeling Politietroepen, Groep Politietroepen Doesburg.

Herman Evert van Lingen, geboren 8 maart 1916, gemeente Sloten. Het gezin met vier kinderen wordt zwaar geraakt wanneer vader (kantoorbediende) in 1922 overlijdt. Herman volgt twee jaar mulo en de avondhandelschool, en werkt als kantoorbediende bij de boekhouding van een stroopfabriek. In 1936 vervult hij zijn dienstplicht bij het 7e Regiment Infanterie in Harderwijk en zwaait op 1 augustus als dienstplichtig korporaal af.

In januari 1939 tekent Van Lingen bij het Korps Politietroepen een verbintenis als vrijwilliger voor de duur van zes jaar als soldaat. Bij het Depot Politietroepen wordt hij in zes maanden opgeleid tot korporaal en wordt daarna geplaatst bij de Groep Politietroepen Zaandam. Na het afkondigen van de algemene mobilisatie in augustus 1939, vertrekt korporaal Van Lingen naar de Achterhoek, naar de Groep Politietroepen Doesburg.

Jacob Kruithof, geboren 24 januari 1912, gemeente Hoogvliet. Jacob groeit daar op in een arbeidersgezin met zes kinderen. Na de lagere school werkt Jacob als landarbeider. Zijn dienstplicht vervult hij in 1932 bij het Regiment Grenadiers in Den Haag.

In februari 1935 verbindt Kruithof zich bij het Korps Politietroepen als vrijwilliger voor de duur van zes jaar als soldaat en wordt opgeleid bij het Depot Politietroepen. Als korporaal wordt hij geplaatst te Den Haag, in oktober 1935 te Naarden. Op zijn verzoek krijgt hij per 1 mei 1936 ontslag om daarna weer in een rijksbetrekking te treden als werkmans bij het 2e Halfregiment Huzaren te Breda. Dit betekent ook dat hij als gewoon dienstplichtig korporaal met groot verlof gaat. Kort daarop is hij getrouwd, gaat wonen in Ginneken en wordt in de komende jaren vader van twee zoons.

Bij de algemene mobilisatie komt hij op 29 augustus 1939 weer in werkelijke dienst als dienstplichtig korporaal bij het Depot Politietroepen en wordt ingezet bij de 4e Afdeling Politietroepen, Groep Politietroepen Doesburg.

► commandant op het moment dat de Opperbevelhebber van Land- en Zee-macht 'volledige graad van strijdvaardigheid' heeft gelast.

Nacht van 9 op 10 mei 1940

Die donderdagavond zitten bij Doesburg in elke kazemat twee man bij de lichte en zware mitrailleurs; inmiddels is de opdracht van 03.00 tot 05.00 uur: 'volledige graad van strijdvaardigheid'. Kapitein Noteboom neemt zijn nachtrust, tot 03.00 uur. "Zoo ging de nacht in", schrijft reserve eerste luitenant W.F.R.A. van Vrijaldenhoven. "Weliswaar wist geen mensch toen nog wat er boven ons hoofd hing, maar toch was er dat onbestemde gevoel, dat er wat gebeuren ging. Ik betrok als plaatsvervangend C.C. met den sergeant der militaire politietroepen Brandsma de wacht op den commando-post; den anderen morgen zouden wij kunnen slapen. Dat was tenminste de bedoeling. Het was stil in de barak. Plotse-ling – het zal tegen twaalf geweest

zijn – hoorden we zware ontploffingen en op hetzelfde moment keken we elkaar in de oogen met een prikkeling om het hart. We raakten aan het gissen en fantaseeren. 'Zuiver is het vast niet, luit!', zei sergeant Brandsma."

Een halfuur later belt de bataljonscommandant uit Brummen op met de opdracht de schepen die aan de oostelijke oever van de IJssel liggen ogenblikkelijk uit de omgeving van de schipbrug en stad te verslepen naar de westelijke oever. Van Vrijaldenhoven: "Ik gaf de order door aan den sergeant-majoor van de politietroepen Duinkerken, die het bevel met den bakenmeester onmiddellijk uitvoerde." Even voor 03.00 uur komt de kapitein het bureau op en neemt de wacht over. Van Vrijaldenhoven: "Ik groette en liep den schemerigen nacht in op mijn vak aan, dat zich uitstreckte van de schipbrug tot en met kazemat 64. [...] En ik herinnerde mij nog hoe de contouren van het oude vestingstadje vrij aardig

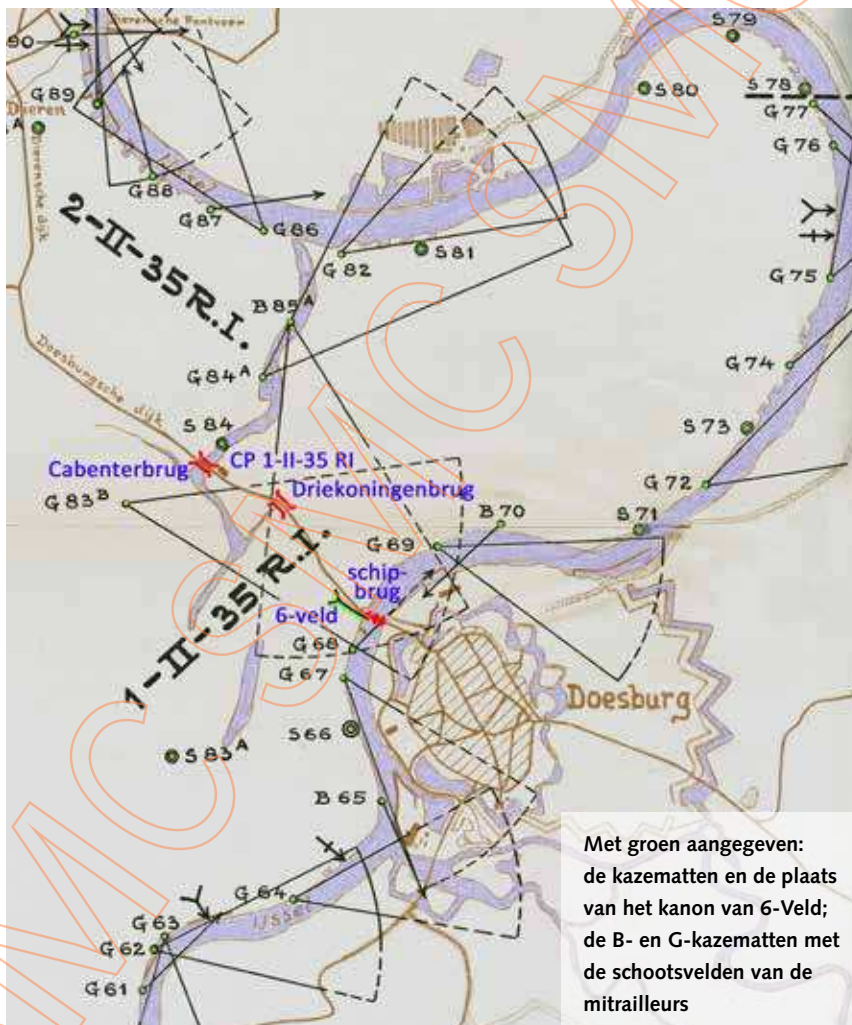
te herkennen waren. Ik wees er sergeant Brandsma op, die mij vergezelde en wiens plaats op de schipbrug was. Het was ook hem opgevallen hoe sereen deze nacht was, ondanks de spanning die ons beiden bezig hield."

Duitse aanval 10 mei

Vanaf 03.45 uur vliegen grote aantallen Duitse vliegtuigen over de IJssel in westelijke richting en komen berichten binnen over grensoverschrijdingen door Duitse troepen. Kapitein Noteboom krijgt om 04.15 uur het bevel 'vernietigen', waarna de politietroepen tien minuten later het uitvaarbare gedeelte van de schipbrug tot zinken brengen. Om ongeveer 06.00 uur vertonen de eerste Duitse militairen zich op de oostelijke oever bij Doesburg en worden eigen opstellingen door vliegtuigen aangevallen.

"Het begin van den vijand was zeer brutaal, die met een auto het nog liggende deel van de brug aan de Oostenlijken oever opreed", zo gaat Van Vrijaldenhoven verder. "Er sprongen maar liefst vier soldaten uit, die de zaak waarschijnlijk even kwamen opnemen, maar ik geloof niet, dat ze weer hebben kunnen instappen, want het vuur werd van onze kant op ongezouten manier geopend. Er kwamen echter steeds meer Duitse troepen opzetten, maar de kazematten 68 en 70 weerden zich uitstekend, zij het dan ook, dat beiden ongelooflijk gehandicapt waren door het feit, dat zij maar een lichte mitrailleur hadden en kazemat 70 door veel te groote afstand weinig treffers kon maken."

Over dit moment schrijft ook reserve eerste luitenant F.A. Jacobs, dan gesitueerd in kazemat 70: "Ik nam de lichte mitrailleur ter hand en opende vuur, hoewel de afstand tussen mijn kazemat en het stuk van het gedeelte van de schipbrug wat ik kon bestrijken vrij groot was. Ook het kanon 6-Veld bij de brug die door onder andere Douwe Brandsma, sergeant van de politietroepen, die ik zeer goed kende, werd bediend, mengde zich in de strijd. Er werd hevig heen en weer geschoten over de IJssel. Ik zag kort na het begin van het gevecht een vuur vlak naast de barak van de politietroepen bij de schipbrug. Ik vreesde het ergste voor Douwe, die daar met zijn geschut stond."

Doesburg, winter 1939-1940,
kazemat B65

Doesburg, kazemat S66 na de
beschieting

Een verontwaardigde Van Vrijaldenhoven: *"Een en ander was veel te licht voor zoo'n vitaal punt. Er is permanent over gekankerd en de zure, tragische praktijk toonde wel aan, dat de schipbrug onvoldoende door vuur werd bestreken. Wel stond er bij het wachthuisje van de G.T.M. [Geldersche Tramweg-Maatschappij] aan den westenlijken oever een stuk 6-veld opgesteld, doch dit had maar net een 20-tal schoten gelost of het kreeg zelf een voltreffer. In de munitie waarschijnlijk, waardoor de bedieningsmannschappen omkwamen. Met korporaal Van Lingen deelde ook sergeant Brandsma dit lot, met wie ik dien nacht nog wacht had gehad."*

Ook de kazematten 66, 67 en 68 worden met mitrailleur- en artillerievuur onder schot genomen en buiten gevecht gesteld. Omstreeks 07.00 uur steken Duitse troepen zuidelijk van de schipbrug – onder dekking van mitrailleurvuur vanaf de Doesburgse watertoren – met rubberbootjes de IJssel over. Ze bereiken met geringe verliezen de westelijke oever en

overmeesteren de bezettingen van de kazematten en loopgraven. Daarna worden pontons te water gelaten en in het open gedeelte van de schipbrug gevaren, waarover een brugdek wordt gelegd, dat vrijwel pasklaar (!) is aangevoerd.

De Duitsers rukken tussen 07.00 en 07.30 uur op over de Doesburgsche Dijk richting Dieren en bij de gevechten sneuvelt korporaal van de politietroepen Kruithof op de Driekoningenbrug. Bij het naderen van de Cabenterbrug wordt deze om 10.30 uur door politietroepen (korporaal Korrel) vernield. Kort daarvoor is de commandopost al verplaatst naar een boerderij aan de andere kant van de Cabenterbrug waar over een particuliere telefoon kon worden beschikt. Ondertussen maken Duitse troepen ook een zuidelijke omtrekkende beweging, omvatten kazematten 83a en 83b en naderen de commandopost omstreeks 12.30 uur.

Toestand zeer precair

Bataljonscommandant reserve majoor A.A. Schilleman heeft met kapitein Noteboom op 10 mei nog telefonisch contact: *"Zijn commandopost was toen bij boer Brouwer. Toen ik hem aan de telefoon vroeg, was hij niet op de commandopost, maar bij de troep. Toen hij aan het toestel kwam, meldde hij mij de toestand zeer precair te zijn. Tijdens dit telefoongesprek was ik nog 'oorgetuige' van de strijd aldaar. Noteboom onderbrak het gesprek nl. met de volgende uitroep: 'Schiet die man daar neer.' Ik hoorde enkele schoten. Daarna Noteboom weer: 'Goed zo!' Het bleek een bij de commandopost doorgedrongen Duitser te zijn, die door de S.M. van de militaire politie Duinkerken werd neergelegd."*

"Zeer kort daarna is de Kapitein Noteboom in een boomgaard vlak bij de commandopost gesneuveld. De S.M. Duinkerken heeft gezien dat hij viel. Duinkerken werd even later ook gewond, doordat er een handgranaat in de commandopost werd geworpen. Toen hij bijkwam werd hij krijgsgevangen gemaakt."

Bij de gevechten om de commandopost zijn nog drie Nederlandse soldaten gesneuveld. De resterende kazematten en opstellingen van 1-II-35 RI worden ook overmeesterd. De strijd is voor deze compagnie en de ingedeelde Groep Politietroepen Doesburg voorbij: tien doden, gewonden en nu krijgsgevangenschap.

Duinkerken schrijft in 1948 over de drie gesneuvelden van zijn groep: *"Zijn gevallen bij het vervullen van hun opdracht die luidde: 'Standhouden tot de laatste man en laatste patroon'. Voor wat betreft het laatstgenoemde is deze opdracht in zijn geheel uitgevoerd. Het personeel der Groep Politietroepen Doesburg, was niet meer in bezit van enig munitie, zowel de gesneuvelden als diegene welke later op die dag krijgsgevangen werden gemaakt."*

Cabenterbrug, mei 1940, vernielde brug met tijdelijk wegdek, links de barak van de politietroepen

foto: Henk G. Westland

Doesburg, gemeentelijke begraafplaats
Gemeenschappelijk graf van sergeant Brandsma, korporals Kruithof en Van Lingen (bij kpl Kruithof een afwijkende onderdeelvermelding)

Kapitein Noteboom wordt bij KB van 6 mei 1946 postuum onderscheiden met een Bronzen Kruis: *"Zijn commandopost tot het uiterste verdedigd en daarbij gesneuveld"*.

Bronnen o.a.: 'De wacht aan de IJssel' (S. Laansma), 'De krijgsverrichtingen ten oosten van de IJssel en in de IJsellinie 1940', gevechtsverslagen NIMH, persoonsdossiers Defensie, relaas Van Vrijaldenhoven in Het Kompas, nummers 16, 17 en 18.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee en het Korps Politietroepen.

Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactieadres of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op marechaussee4045@gmail.com.

Vriendendag in Buren Weerzien met een koninklijk randje

Jos Govaarts als projectofficier Koetshuis informeert de aanwezigen

Voor het eerst sinds lange tijd kon op donderdag 17 maart 2022 in Buren de traditionele, halfjaarlijkse bijeenkomst van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee weer doorgang vinden. Vele vrienden hadden zich met hun partners aangemeld om elkaar na ruim anderhalf jaar weer eens 'recht in de ogen te kunnen kijken' want de coronamaatregelen lijken eindelijk tot het verleden te behoren. | Door: Willem Geense

De bijeenkomst kon helaas niet plaatsvinden in de dependance van het museum want die staat stevig in de steigers, maar partycentrum De Prinsenhof aan de overkant, was een uitstekend alternatief. De vrienden kwamen niet alleen om te worden bijgepraat over alle recente ontwikkelingen in en rond het museum, maar ook voor de presentatie van de nieuwste brochure – nummer 58 in de reeks – met als titel: 'Illusie en realiteit. Invloed van marechausseeofficiëren op het rijkspolitiebestel 1945'. En last but not least: men kwam ook voor elkaar. We noemen deze bijeenkomsten tenslotte niet voor niets vriendendagen.

Ontwikkelingen binnen de stichting

De bijeenkomst werd geopend door de voorzitter Stichting Vrienden, Arnoud

van den Bout. Hij memoreerde als eerste het overlijden van Ton Vriezen op 23 augustus vorig jaar. Ton, de man met de Gouden Pen, is jarenlang een geweldige steun geweest voor de vele brochures die werden gemaakt. Voor de Stichting Vrienden was hij gedurende tien jaar de eindredacteur van de eerste twintig museumbrochures. Daarna bleef hij tot het allerlaatst als co-lezer nauw betrokken bij de totstandkoming van nieuwe brochures. Ook ontbrak hij op geen enkele SMC-bijeenkomst, herdenkingsplechtigheid of reünie, alhoewel het lopen hem steeds moeilijker viel.

Vervolgens deed de voorzitter een paar oproepen: als eerste is er snel behoefte aan een nieuwe huisschilder voor de omslagen van de brochures, want Frans Ouwerkerk heeft aangegeven met dat

werk te gaan stoppen. Daarnaast is het bestuur naarstig op zoek naar nieuwe brochureschrijvers en ook nieuwe 'vrienden' zijn altijd welkom, want ook in onze vriendenclub gaat de vergrijzing gewoon door.

Marechausseemuseum

Vervolgens gaf René Parijs, vestigingsdirecteur van het Marechausseemuseum, een update over de stand van zaken van het museum. Het museum is inmiddels een heel jaar gesloten geweest en dat hakt er natuurlijk goed in. Nu wordt het zaak bezoekers weer naar Buren te krijgen. Aan goede ideeën geen gebrek: in week 13 wordt een vriendenweek georganiseerd waarbij alle defensiemusea gratis te bezoeken zijn. Dan is er ook nog de lustrumweek van 13 tot 19 juni vanwege 50 jaar Marechausseemuseum in het Weeshuis.

Verder ging Parijs in op alle ontwikkelingen met betrekking tot het collectiebeheer. We praten dan over zo'n 30.000 objecten waarvan de toegankelijkheid, maar ook de opslagcondities niet altijd optimaal zijn geweest (schimmel bijvoorbeeld). Hoewel de gehele collectie ooit is opgezet als privécollectie, worden nu toch de eisen en normen van een rijkscollectie gehanteerd en dat stelt hoge – en dure – eisen.

Presentatie brochures

Na de uiteenzetting van René Parijs begon eindredacteur Donald Weekenstroom zijn voordracht over de brochures. Ondanks de coronabeperkingen in de afgelopen twee jaar, konden de brochureschrijvers hun werkzaamheden voortzetten. Het betrof hier de brochures: (55) 'Parlementair oordeel over de 1e divisie KMar (1940)' van generaal-majoor b.d. C.N.J. Neisingh, (56) 'Heibel in en om 't Heike' van drs. M. van der Zee en (57) 'De KMar en het inlichtingenwerk tijdens de koude oorlog' van generaal-majoor b.d. C.N.J. Neisingh en majoor b.d. H. Engels.

Donald gaf bij elke brochure een korte toelichting en stipte ook het belang van elke brochure aan. Graag had hij oud-bevelhebber Neisingh en prominente huisschilder Ouwerkerk hier willen ontmoeten, beiden moesten echter wegens ziekte verstek laten gaan. Ook kondigde hij aan welke onderwerpen op dit moment in portefeuille zijn: 'Marechaussee-eskadrons 1941-1942' door luitenant-kolonel b.d. Henk G. West-

land, 'Marechaussees van 1814' door dr. Sytze van der Zee en 'Grensbewaking' door majoor b.d. Harm Engels.

Presentatie nieuwe brochure

Wat wél gepresenteerd kon worden, was de nieuwe 'Brochure nr. 58', van de hand van dr. Jos Smeets: 'Illusie en realiteit. Invloed van marechausseeofficiëren op het rijkspolitiebetal 1945'. Jos begon zijn voordracht over de lange discussie in ons land over centrale- of decentrale politie en of de rijkspolitie nu een burgerstatus moest hebben of een militaire status. Anders gezegd: Rijksveldwacht (Justitie) of Koninklijke Marechaussee (Defensie). Daarnaast speelden ook binnen de Marechaussee lange discussies over de toekomst van de eigen organisatie, zeker toen er nagedacht moest worden over de rol van de marechaussee na de bevrijding. In het verhaal over het nieuwe politiebetal van na 1945 speelde de secretaris-generaal van Justitie, mr. J. van Angeren, een sleutelrol en had heel andere plannen met de Koninklijke Marechaussee. Door slim te opereren wist hij het nieuwe burgerpolitiecorps, de rijkspolitie (ressortend onder Justitie), op te richten en de marechaussee volledig buiten spel te zetten. Dit alles wordt helder uiteengezet in deze nieuwe brochure.

Koninklijke onderscheiding

Op dit moment aangekomen, ontstond er enig rumoer in de zaal toen bij de zij-ingang een aantal personen naar binnen werd geloodst. Peter Coomans, de onvermoeibare penningmeester en ledenadministrateur van de Stichting Vrienden, kreeg een verbaasde blik in zijn ogen toen hij in dat groepje zijn familie herkende. Ook waarnemend

burgemeester van Buren, mevrouw J.P.M. Meijers, verscheen compleet met burgemeestersketting. En waar komt plaatsvervangend CKMar, generaal-majoor Marty Messerschmidt ineens vandaan? Toen viel bij Peter het kwartje.

De burgemeester maakte bekend dat het koning Willem-Alexander heeft behaagd Peter Coomans tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau te benoemen. Normaal gesproken zou dit moeten gebeuren in de woonplaats Rotterdam van de geridderde, maar nu werd de voorkeur gegeven aan uitreiking tijdens de Vriendendag in Buren. De orde van Oranje Nassau telt zes graden en het ridderschap is zeker niet de laagste. Daar moet de gedecoreerde veel voor gedaan hebben. Dat bleek ook uit de lange lijst van bijzondere daden en verrichtingen die mevrouw Meijers voorlas.

De meesten van ons kennen Peter Coomans van zijn activiteiten voor de Stichting Vrienden en de Stichting van Houten, maar daarnaast heeft Peter veel tijd en energie besteed aan het oprichten van een herdenkingsmonument voor de vermoorde wachtmeeester/Engelandvaarder/verzetsman/geheim agent Piet Hoekman. Verder hebben ruim 200 leden van het Wapen dankzij de inspanningen van Peter financiële ondersteuning kunnen krijgen van de Stichting Van Houten. Daarnaast treedt hij in zijn woonplaats Hoek van Holland op als adviseur van de Stichting Veteranen Westland. Ook is hij – samen met betrokken inwoners – actief op het gebied van veiligheid, welzijn, toerisme en recreatie, is al twaalf jaar voorzitter van de EHBO, ►

Na de Koninklijke onderscheiding voor Peter Coomans nog een felicitatieboekje van burgemeester Meijers

Eindredacteur Donald Weekenstroom overhandigt het eerste exemplaar van Brochure nr. 58 aan auteur Jos Smeets

- afdeling Hoek van Holland en dertig jaar(!) lid van het afdelingsbestuur van vakbond ACOM.

Nadat de burgemeester de versierse-
len bij Peter had opgespeld, was
duidelijk te zien dat hij overdonderd
was en de tranen in de ogen had.

Toekomst Koetshuis

Het programma liep wat uit, maar
na het 'coronabestendige' apératif
en dito lunch, werd de draad weer
opgepakt door de voorzitter van
Stichting van Houten, Jan de Jong.
Het hoofdthema van zijn voordracht
was: het Koetshuis.

Het bestuur van de Stichting Van
Houten is voornemens het bouwval-
lige Koetshuis te renoveren, com-
pleet te herinrichten en om te bou-
wen tot een ontmoetingspunt voor
de Koninklijke Marechaussee. Ook
komt er een 'Kenniscentrum Erfgoed
KMar'. De renovatie past helemaal
in de tweede doelstelling van de
stichting, namelijk het leveren van
een bijdrage aan de instandhouding
van het erfgoed van de KMar.

Voorzitter De Jong plaatste nog wel
een paar kanttekeningen bij dit
voornemen: "Is hier eigenlijk wel
behoefte aan?" en "Waarom wordt
er zoveel geld aan deze renovatie
besteed? Hoe staat het met de ex-
ploitatie als het klaar is? Gaan
voortaan alle reünies binnen de
KMar dan hier plaatsvinden?" De
projectofficier die zich hier intensief
mee bezig gaat houden, is de secre-
taris van de stichting, Jos Govaarts.
Er komt overigens een speciale web-
site over het Koetshuis, zodat iedere
geïnteresseerde het verdere verloop
op de voet kan volgen.

Vanwege de uitloop van het pro-
gramma was er voor de meeste
vrienden weinig tijd de vernieuwde
expositie van het Marechaussee-
museum te gaan bezoeken, maar
dat houden we tegoed. Het was een
bijzondere en inspirerende dag van
de Stichting Vrienden van het Mu-
seum der Koninklijke Marechaussee
waar alle deelnemers met plezier op
terugkijken.

La plus noble conquete de l'homme

Nu het genus paard eenmaal op de proppen is gekomen, is dit wellicht de plaats om te vertellen welk een rol *la plus noble conquete de l'homme* [de edelste verovering van de mens, red.] speelde in het leven der Marechaussee. De Koninklijke Marechaussee was een ruiterswapen, al waren slechts 500 van de 1200 man bereden. De beredenen kwamen van de Rijdende- en Veldartillerie, maar de meesten van de Huzaren. De onberedenen, intern de voeters genaamd, waren meest afkomstig van de Infanterie.

Zonder iets af te doen aan de kwalitei-
ten van de zogenaamde voeters, onder
wie zich mannen bevonden met een
grote naam bij het Wapen, moet ik
toch zeggen, dat de beredenen vlotter
waren in mijn idee en dat lag zeker aan
de omgang met en het rijden van paar-
den.

Paardrijden maakt vlotte mensen, die
snel tot een en ander besluiten kunnen
en in zekere zin wat roekeloos zijn en
het is me opgevallen dat de bereden
brigades altijd iets meer werk konden
verzetten dan de voetbrigades. Daarbij
komt, dat een paardenman een dieren-
vriend is en nimmer een paard, hond of
kat in de steek zal laten.

In het algemeen waren de voetbrigades
aan de grens gelegd en de bereden
brigades meer binnenwaarts van het
land. Bij de politiedienst gaven de paar-
den weinig voordeel, al zag men in het
terrein meer dan te voet, omdat men
een ruimer uitzicht had. Echter waren de
paarden meer bedoeld om bij onlusten
en ongeregelde diensten te doen. En
als zodanig waren ze niet te vervangen.

Respect voor een paard

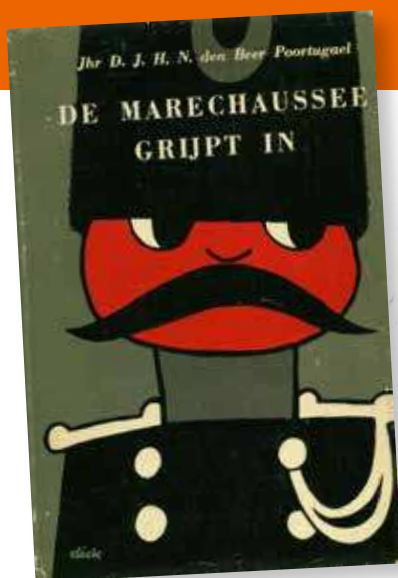
Jan Publiek heeft over het algemeen
een heilig respect voor een paard en
het is inderdaad ook geen pretje als
zo'n dier je op je tenen trapt. Boven-
dien is een man bovenop een paard
voor iemand te voet niet makkelijk te
bereiken en dat alleen geeft de Mare-
chaussee te paard reeds een overwicht

op de massa. En op overwicht komt het
bij ongeregelde diensten het meeste aan,
omdat het geen wonden slaat, die soms
verbitteren.

Het paard was het beste wapen, dat de
Marechaussee bezat. Zo heb ik eens
gezien, dat tijdens de havenstaking in
Amsterdam, naar ik meen in 1920, op
een kade ongeregelde diensten plaats von-
den. Een afdeling van de gemeentepoli-
tie te voet kwam ter plaatse en pro-
beerde de kade te doen ontruimen. De
politie sommeerde om uit elkaar te
gaan en scheldwoorden waren het
antwoord. Toen trokken de agenten de
gummistokken en sloegen er op in. De
mannen waren moedig genoeg. Rake
klappen werden uitgedeeld, maar toch
konden zij niet op tegen de overmacht
en moesten zich terugtrekken.

Op dat ogenblik kwam een patrouille
Marechaussee aanrijden. Het waren
twee wachtmeesters te paard, twee
snorrebaarden met de martiale kolbak
diep in de ogen. Ze haastten zich niets,
reden zonder zelfs de sabel te trekken
doodkalm de kade op, alsof zij op een
ochtendritje waren. Maar de onruststo-
kers vluchtten in paniek en enige minu-
ten later was de kade geheel verlaten.

En daardoor werden de paarden de
vrienden van de marechaussees. Ze
solden met de dieren, leerden ze allerlei
kunstjes en verwenden ze als kleine
kinderen. En de ruiter werd ruimschoots
voor zijn liefde en verwennerij beloond.

Bedachtzaam paard

Eenmaal redde een paard mij het leven. Dat kwam zo. Ik was te paard naar het ressort van een der grensbrigades gegaan, waar ik een patrouille wilde controleren, die op een bepaald uur zich bij een grenspaal nummer zo veel zou bevinden. Ik was gereden over de zandwegen, die naar dat punt leidden, maar teruggaande wilde ik dwars over de hei gaan. De wachtmeester, die daar goed bekend was, waarschuwde me nog voor de moerassige vennen, die ik moest passeren en adviseerde me er omheen te rijden.

Nu had ik een erg lastig en zenuwachtig paard, dat me nog al eens moeite gaf, maar het was een heerlijke galoppeur. Ik had er dan ook een flinke vaart in en voor ik het me goed kon realiseren, werd de hei erg drassig en zat ik in een moeras. Ik ging in stap over en nam de situatie eens op. Het ven, waar ik in terecht was gekomen, was niet groot en leek me niet erg alarmerend en ik reed dus door. Maar toen ik vijftig meter verder was gegaan, had ik er spijt genoeg van, want toen kon ik niet meer terug. Toevalligerwijze was ik terecht gekomen op een hard pad, dat door het moeras liep, dat echter zo smal was geworden, dat ik niet meer keren kon. Ik moest dus wel doorrijden en iedere stap bracht mijn paard en mij in dieper water. Links en rechts water, dat bijna niet te zien was door de vele waterplanten.

Aanvankelijk reikte het water tot de borst van het paard, maar geleidelijk daalde het pad tot eindelijk alleen nog maar de hals en het hoofd van het paard boven de oppervlakte uitstaken en ik letterlijk in het water zat.

Het was een koude Novemberdag en het water was nog kouder, maar niet tegenstaande dat was mijn gelaat nat van het zweet en ik geloof niet, dat ik ooit meer in angst heb gezeten. Een ogenblik dacht ik erover van het paard af te springen en te trachten zwemmende de hoge kant te bereiken, maar ik zag daar de onmogelijkheid van in, omdat het gehele moeras één waterplant was, waarin ik jammerlijk zou zijn omgekomen.

Ik moest me verlaten op de bedachtzaamheid van mijn paard en dat deed ik niet tevergeefs en het was eigenaar-

dig hoe voorzichtig het anders zo nerveuze dier langzaam voortging over het verharde smalle pad door die griezige waterpoel. Soms stond het stil en voelde met een been waar het kon staan en waar niet. En zo gingen we voetje voor voetje vooruit. Had het paard één verkeerde stap gedaan, dan waren we beiden redeloos verloren geweest. Zó langzaam gingen we vooruit, dat naar mijn berekening we over de laatste dertig meter wel een half uur hadden gedaan, maar ik kan me ook wel vergissen, want in zulke omstandigheden van gevaar lijkt de tijd soms stil te staan.

Eindelijk naderden we de kant en kwamen we steeds hoger uit het water tot ten slotte de veilige oever werd bereikt. Men kan begrijpen hoe het brave dier door mij is verwend.

Het is oké om een keer niet oké te zijn!

foto: W. Zwanenburg

2021, Noordwijk, Michelle en Wouter met zoon Sem, een fotoshoot om afscheid te nemen van Wouters linkerbeen

Enkele maanden geleden is zijn onderbeen geamputeerd en hij heeft nu een vrolijke twinkeling in z'n ogen. Tegenover mij zit Wouter Bakker. Wouter vertegenwoordigt ons land, Defensie en de Koninklijke Marechaussee tijdens de Invictus Games die dit jaar van 16 tot 22 april gehouden worden in Den Haag. Maar hij gaat vooral ook proberen zijn eigen doelen te halen. En dan gaat het niet over het behalen van medailles. | Door: Henk Rijke

De feiten van zijn dienstongeval op 3 januari 2016 heeft Wouter nog helder op een rijtje: "Tijdens mijn dienst bij de Politiedienst Schiphol ging ik op de motor naar een noedmelding, waarbij sprake zou zijn van een bedreiging met een vuurwapen. Tijdens de rit raakte ik van de busbaan, vloog over een plas water en klapte vervolgens op een betonnen duiker. Mijn enkel is daarbij ergens achter blijven hangen."

"Het leek voor de collega's of het meeviel, ik schijn onderweg naar het ziekenhuis nog geintjes te hebben gemaakt, maar ik had de nodige interne verwondingen en heb op de intensive care voor mijn leven moeten vechten. Ik heb er een aan PTSS gelieerde stoornis, een verbrijzelde enkel en een constante pijn aan overgehouden. Uiteindelijk hebben we moeten besluiten tot het amputeren van mijn onderbeen."

Wouter vertelt het met een ontspannen twinkeling in zijn ogen die mij gedurende het interview niet loslaat. Hij heeft een lange weg afgelegd om te komen tot waar hij nu is.

Brigade Buitenland Missies

Wouter: "Ik ben geboren op Texel en ging op mijn 19e 'naar de overkant', naar de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Groningen. Vanwege een blessure moest ik daarmee stoppen, maar nadat ik was hersteld, kon ik beginnen bij de Koninklijke Marechaussee. Ik ben van de lichting 03-12. Na de opleiding werd ik geplaatst op Schiphol. Dat was in het begin voor mij een doolhof. De grootste afstand die ik gevlogen had, was een paar meter met mijn fiets door de lucht."

Na zijn periode bij de grensbewaking op Schiphol werd Wouter geplaatst bij

het basiscontingent van de Brigade Buitenland Missies (BBM) in Nieuw-Milligen. Dat betekende in de praktijk het opnieuw trainen van de Algemene Militaire Basis Vaardigheden en daarna gedurende een periode van twee jaar beschikbaar zijn voor twee uitzendingen. "Mijn eerste uitzending werd Afghanistan in 2007, op Kandahar Airfield (KAF) waar ik werkte in de militaire politiezorg. We konden daar als Nederlanders echt een goede bijdrage leveren en deden dat op onze eigen manier. Tot verbazing van mijn Amerikaanse collega ging ik met de *speedgun* zichtbaar naast de rijbaan staan. We deelden geen boetes uit; iedereen hield zich keurig aan de snelheid. Dat werkte prima."

Wouter arriveerde in Afghanistan toen ikzelf het land net achter mij had gelaten. De stoffige wegen rond de *board-*

walk van KAF ken ik goed. Ze vormden het hart van het vliegveld, vele militairen maakten er gebruik van om te sporten of zoals ik, fietsend op mijn te kleine mountainbike op zoek naar operationele informatie bij onze nevenen. En dan kan het op zo'n weg maar beter veilig zijn, alhoewel mijn snelheid nooit zo hoog was dat ik mij om een *speedgun* zorgen hoefde te maken.

Nog wel even voorstellen

Wouter: "Ik heb op KAF mijn vriendin Michelle leren kennen. Die werkte ook voor Defensie. We kwamen elkaar regelmatig tegen in de Dutch Corner en van het een kwam het ander. De commandant vond het goed, als hij maar werd uitgenodigd voor de bruiloft. Die uitnodiging staat nog steeds. Bij terugkomst in Nederland moesten we elkaar eerst nog wel even voorstellen aan ons beider ouders. Die wisten nog van niets."

Terug in Nederland mochten de KMar-medewerkers die geplaatst waren bij het basiscontingent zelf kiezen waar ze, in afwachting van de tweede uitzending, op tijdelijke basis gedetacheerd wilden worden. Wouter koos opnieuw voor Schiphol, maar nu voor Bureau Verwijderingen. "Dat betekende illegalen begeleiden naar hun land van herkomst. Reizen naar Hong Kong, Marokko, Nigeria, Kenia en Iraq. Tijdens een uitzetting naar Accra kreeg ik in het hotel, met een biertje en een portie 'Dutch bitterballs' op het menu, een telefoontje dat ik op de lijst stond voor mijn tweede uitzending. Ik zou over enkele weken naar Kosovo gaan. Terug in Nederland bleek dat tijdschema niet helemaal te kloppen; vier dagen later zaten we al in Kosovo. Zo ging dat."

Tijdens het interview dwarrelen mijn gedachten even naar de jaren 90, de Kosovo-oorlog. Een gewapend conflict op de Balkan waarbij de destijds autonome provincie Kosovo zich wilde losmaken van Servië. Het resultaat is het huidige Kosovo. De Koninklijke Marechaussee heeft er tot 2018 een bijdrage geleverd aan de bewaking van de vrede en veiligheid. Wouter: "Wij monitorden

2020, Soesterberg, Wouter bij de restanten van zijn motor

het werk van de Kosovaarse collega's aan de grens met Servië. Dat was wel bijzonder werk. De in onze ogen meest interessante zaken werden vooral niet gecontroleerd en rapportages leken ook nogal eens aangepast te worden voordat ze op een hoger niveau terechtkwamen. Het was echt een heel andere uitzending dan naar Afghanistan. We konden ons vrij bewegen door het hele land. Michelle is in het begin nog wel een weekje bij ons op vakantie geweest. Tijdens mijn uitzending kon dat nog."

Schiphol, zes-uur-zaken

Na zijn tweede uitzending kon Wouter geplaatst worden in een district naar keuze en dat werd de Politiedienst op Schiphol. "Dat was wel even wennen. Mijn kennis van de politiedienst was behoorlijk weggezaakt, maar het was erg leuk en afwisselend werk. We kregen alle 'zes-uur-zaken' voor onze kiezen: dronken mensen, drugs, diefstallen, verdachte personen, vuurwapens, allemaal 'kleinere vergrijpen' waarvoor een verdachte maximaal zes uur mocht worden vastgehouden."

Alpe d'HuZes

"In 2014 heb ik samen met Michelle voor het eerst meegedaan met Alpe d'HuZes. Michelle ging hardlopend drie keer naar boven en ik had een halfjaar ervoor een racefiets gekocht die mij vier keer naar boven bracht. Na mijn onge-

val en de revalidatie ben ik in 2016 opnieuw mee geweest, nu als fotograaf. In 2017 ben ik weer op de fiets gestapt en met een verbijzelde enkel twee keer omhoog gefietst. Dat moest ik van mijzelf doen."

"De revalidatie na mijn ongeval was erg zwaar en zorgde voor veel pijn. Maar ik moest doorzetten. Ik had vroeger veel gevolleybald en hoopte dat weer, staand, te kunnen gaan doen. Maar dat lukte niet en zitvolleybal zag ►

2017, Alpe d'HuZes, Michelle en Wouter over de finish

► ik niet zitten. Tot Michelle een keer een oproep zag voor een open zitvolleybal-training. Ze heeft mij bijna de zaal ingeschopt. Tot mijn verbazing beviel dat prima. Het is een zeer inclusieve sport. Je hoeft geen fysieke beperking te hebben om met de zitvolleybalcompetitie van de Nederlandse Volleybal Bond mee te doen. Wij spelen met een militair team, aangevuld met burgers. Via het zitvolleybal ben ik in aanraking gekomen met de Invictus Games."

Beperking accepteren

Wouter: "Ik moest op zoek naar mijn mogelijkheden. En de Invictus Games gaven mij de kans dat te doen. Het gaat niet om het behalen van medailles, maar je stelt je eigen doelen: wat wil je bereiken? Dat kan bijvoorbeeld het accepteren van je beperking zijn en daarmee om leren gaan. Toen ik mijn

De **Invictus Games** is een internationaal sportevenement voor fysiek en mentaal gewonde en ziek geraakte militairen. Ze gebruiken de kracht van sport om herstel te stimuleren, revalidatie te ondersteunen en breder begrip te genereren voor hen die hun land dienen of gediend hebben waarbij het altijd en vooral gaat om de veiligheid en het welzijn van de deelnemers, hun familie en vrienden.

Tijdens de Games wordt er in wedstrijdverband gestreden in tien sportonderdelen, te weten: atletiek, gewichtheffen, Driving Challenge, handboogschieten, indoor-roeien, rolstoelbasketbal, rolstoelrugby, wielrennen, zitvolleybal en zwemmen.

De geschiedenis van de Invictus Games is nog jong, maar nu al zeer waardevol en zijn een initiatief van de Britse prins Harry. De vergelijkbare Warrior Games in Amerika inspireerde hem: "De Invictus Games tonen de kracht van sport, het inspireert anderen, ondersteunt het revalidatieproces en genereert een breder begrip en respect voor de fysiek en/of mentaal gewond geraakte militairen." De Invictus Games werden voor het eerst gehouden in september 2014 in Londen. Sindsdien is het grootschalige sportevenement georganiseerd in Orlando (Verenigde Staten 2016), Toronto (Canada 2017) en Sydney (Australië 2018). En die Games zijn dus dit jaar in Nederland, in en om het Zuiderpark in Den Haag. Alleen zwemmen vindt plaats in het nieuwe Hofbad in Ypenburg.

doelen had gesteld, werd ik geselecteerd. Daarna moest ik sporten kiezen. Dat werd volleybal en wielrennen. Maar ik werd ook uitgedaagd om te gaan boogschieten. Dat had ik nog

nooit gedaan, maar het paste goed in het programma en voegde ook echt iets toe. Het is een mentaal spelletje waarbij elk schot een nieuwe kans is. En daar was ik naar op zoek. Nieuwe kansen, nieuwe mogelijkheden. Het resulteerde in deelname aan de Invictus Games in Sydney Australië in 2018."

2018, Sydney, Invictus Games

2018, Sydney, Invictus Games

Na de Games is Wouter ook betrokken geraakt bij 'Stichting Return to Base'. Een stichting voor en door gewonde, geblesseerde en door ziekte invalide geraakte defensiemedewerkers die samen sporten en op die manier werken aan herstel. Zij organiseren bijvoorbeeld een ouder-kind-survivalweekend en boogschiettraining. Daarnaast zijn er plannen voor een rehabilitatie triatlon.

Amputatie, een stap vooruit

"De pijn in mijn been bleef en werd heviger. Mijn onderbeen werd ondersteund met een *defense offload brace* waardoor de pijnopbouw minder werd. Dat heeft wel een tijdje geholpen, ik heb er best veel mee kunnen doen, en ik kon ook weer werkzaamheden op Schiphol oppakken. De deelname aan de Invictus Games heeft een grote impact gehad. Ik heb met alle drie de sporten meegedaan, maar de belasting bleek te groot. Doorgaan op het werk ging niet en de ene na de andere operatie volgde. De pijn werd te veel, de enkel werd vastgezet, maar ondanks verschillende pijnmedicaties ging het alleen maar slechter. Toen kwam voor het eerst amputatie ter sprake."

"Omdat ik ook in Doorn niet verder kwam, werd ik doorverwezen naar een

ervaren revalidatiearts. Zo kwam ik uiteindelijk in een gespecialiseerde kliniek voor amputaties terecht. De definitieve beslissing om deze stap te zetten, hebben we met ons drieën genomen: Michelle, onze zoon Sem en ik. En die beslissing was uiteindelijk vrij makkelijk. Het zou mij verlossen van de pijn, ik had aan het idee kunnen wennen en had in Sydney gezien wat je allemaal met een prothese kunt doen. Het was letterlijk een stap vooruit."

"In oktober 2021 is mijn been onder de knie geamputeerd. De fantoom- en zenuwpijnen trekken nu door de medicijnen langzaam weg. Ik word nu weer langzaam zoals ik was. Ik moet eelt kweken, maar kan nu weer positiever in het leven staan. Sem is mee geweest naar trainingen voor de Invictus Games en heeft er na de operatie over verteld in zijn klas. Ik moet nog wel even in de klas langskomen om de prothese te laten zien." De laatste dag op twee benen was voor Wouter ook wel heel bijzonder. Paul de Leeuw heeft hem voor zijn televisieprogramma 'Busje komt zo' thuis opgehaald en naar de kliniek gebracht.

"Het voelt nu vrij natuurlijk", gaat Wouter verder. "Ik loop voor op alle schema's, ben erg goed geworden in revalidatie. De constante pijn is weg, ik kan weer fietsen en werd opnieuw geselecteerd voor de Invictus Games die in 2020 zouden plaatsvinden. Maar toen kwam COVID en werden de Games uiteindelijk twee jaar opgeschoven. Gelukkig is mijn selectie, ondanks de amputatie, in stand gebleven en staan de staf en de behandelend specialisten erachter. Zij zien ook dat het voor mij realistisch is om in april 2022 in Den Haag mee te doen, nu met twee sporten die niet belastend zijn voor mijn been: zitvolleybal en rolstoelbasketbal."

Laten zien wat je kan

Wouter heeft ook nu helder voor ogen wat hij wil bereiken: "Mijn doelen zijn omgaan met mijn prothese en laten zien wat wel kan. Ik ben teamcaptain van de Nederlandse equipe en heb ook de grote eer de Nederlandse vlag te dragen bij de opening. We trainen als Nederlandse ploeg, bijna dertig vrou-

2022, Doorn MRC, Wouter in revalidatie: 'I do my own stunts'

wen en mannen, elke twee weken gezamenlijk en leven enorm naar de Invictus Games toe, hopelijk met een stadion vol toeschouwers. Weet je wat ik hoop? Ik hoop dat er het hardst wordt gejuicht voor diegene die laatste wordt. Die prestatie is misschien wel het grootst van allemaal. Het is een evenement met een lach en een traan, een mentale uitdaging waarbij je je land mag vertegenwoordigen. Van dat gevoel begin je te zweven, al is dat bij rolstoelbasketbal weer niet handig."

Tijdens het interview met Wouter merk ik dat hij nog voldoende uitdagingen ziet. "Ik wil weer op de mountainbike met die kleine jongen, meedoen aan een *mudrun*, een *obstacle run* met prothese, en Alpe d'HuZes trekt ook nog steeds. Maar ook erg belangrijk, weer aan het werk. Ik ben nu grotendeels afgekeurd, maar nog wel in dienst. Ik ben zeer dankbaar voor mijn leidinggevende, die alles na het ongeval goed op papier heeft gezet. De steun vanuit onze organisatie is groot geweest en gebleven. Van alle beterschapskaarten direct na het ongeval tot aan mijn huidige plaatsing. We zijn nog wel eens kritisch maar er is ook veel goed geregeld in onze organisatie. Zodra het kan, wil ik in een passende functie weer zo volledig mogelijk gaan werken."

Beter geworden

Wouter geeft aan veel steun te ervaren van lotgenoten. "We hebben bij de Koninklijke Marechaussee 'Blue Support', een lotgenotengroep voor (oud-)marechaussee collega's die heftige dingen hebben meegemaakt en dit niet altijd een plekje kunnen geven. Praten helpt. Je gaat dingen herkennen en beseft dat het oké is om niet altijd oké te zijn. Dat is heel waardevol. Je zelfbeeld gaat omhoog, je kunt erger voorkomen, je komt van de bank af en dat kan je weer gebruiken in het normale leven."

Ondertussen heeft Michelle zich vanuit haar thuiswerkplek even bij ons gevoegd en weet zich de eerste periode na het ongeval nog goed te herinneren. "Het was in het begin zo vreselijk hectisch en heftig. Onze zoon was zes maanden oud, er moest veel worden geregeld. Ik was bang voor hoe alles zou gaan lopen, maar het is eigenlijk alleen maar beter geworden."

Gedurende het gehele interview is de twinkeling niet uit Wouters ogen verdwenen. En dat heeft diepe indruk op mij gemaakt. Door de steun van Michelle, Sem, zijn familie, vrienden, collega's en de (sportieve) doelen die hij zichzelf weet te stellen, gaat het steeds een beetje beter. Ik ga tijdens de Invictus Games klappen, voor Wouter, en zeker ook voor degenen die als laatste de finish passeert.

Hoe een bezoek aan de indianen mijn leven veranderde

Tijdens mijn plaatsing bij de Brigade Paramaribo van oktober 1969 tot november 1970 kregen twee collega's en ikzelf de gelegenheid om diep het oerwoud in te gaan en korte tijd bij de indianen te wonen. Het werden twee bijzondere weken. | Door: Fester Tuinder

Tepoe, op het dak van een hut: het drogen van cassavekoeken

De Koninklijke Marechaussee in Suriname had geen werkrelatie met de inwoners van de creolen- en indianendorpjes in het oerwoud. Alleen waar een 'politieagent' was aangesteld door de Surinaamse overheid (Justitie), werd deze op zijn post af en toe bezocht door de KMar als 'buitengewoon agent van politie' (bavp). Mijn ervaringen hierover heeft u kunnen lezen in MC 2021-6.

In Paramaribo bezocht ik sporadisch de gereformeerde kerk. Daar maakte ik kennis met een echtpaar dat kort daarna een bezoek zou brengen aan een indianendorp in het zuiden van Suriname, Peleloe-Tepoe, een zendingspost van de Stichting Medische Zending Suriname. Helaas moesten ze dat bezoek afzeggen en boden ons, marechaussees, aan hun plaats in te nemen. Dat konden ze via hun kanalen wel regelen. Wij waren erg enthousiast over dit aanbod: een verblijf van twee weken bij een primitieve indianenstam, diep in het oerwoud.

Bij de zending aldaar werden we aangemeld en we waren welkom: mijn collega's Bijl, Miedema en ikzelf. Onmiddellijk begonnen we met de voorbereidingen: vakantieverlof aanvragen (met een VRA'tje!), bij de foerier van de TRIS (Troepenmacht in Suriname) onze veldbedden, klamboes en veldrantsoe-

nen regelen, enzovoort. Op verzoek van de zending haalden we in de stad allerlei spullen voor hem op om mee te nemen op onze reis, zoals een grasmaaier en een buitenboordmotor.

Peleloe-Tepoe

De bevolking van de nederzetting telde in 1970 circa 300 personen uit drie groepen indianenstammen: Trio's, Akoerio's en Owayana's. In de jaren vijftig waren deze stammen in het Amazone-oerwoud ontdekt. In 1961 was er een Amerikaanse zending neergestreken bij deze stammen in de omgeving van Paloemeu. Vanwege het opkomend toerisme verhuisden de

stammen in 1962 naar Peleloe-Tepoe. De uit Nederland afkomstige familie Vermeulen woonde en werkte vanaf 1965 tot 1972 als zending onder deze stammen in Tepoe, op zowel godsdienstig als technisch en medisch gebied.

In De Telegraaf van maandag 30 december 1974 stond een uitgebreid artikel over "De laatste der volkomen onafhankelijke, onbekende, in het wild levende indianenstam ter wereld: de Akoerio's. 'Nederlandse' indianen in Suriname."

Scan de QR-code om dit artikel te lezen.

Brigade Paramaribo, mar1 Fester Tuinder

Tepoe ligt aan de Tapanahony rivier, stroomopwaarts vanaf Paloemeu, circa 40 km. Aanvankelijk alleen per korjaal bereikbaar, waarbij peddelen veel meer tijd vergt dan het gebruik van een buitenboordmotor. Eind jaren zestig is in Tepoe een *airstrip* aangelegd waarop een kleine Cessna kan landen.

Tepoe, 29 april tot 14 mei 1970

Van ons verblijf in Tepoe heb ik een dagboek bijgehouden, waarvan een verkorte weergave was te lezen in Ons Wapen van 26 augustus 1970. Heeft u vast nog wel ergens liggen, toch?

bij onze hut kijken naar onze eetgewoonten en naar wat wij allemaal deden met onze spullen. De rivier was om in te zwemmen, maar ook om te douchen, tanden te poetsen en water te halen. We mochten meehelpen met het bouwen aan een korjaal, met het verven en maken van vlonders. Ik maakte dia's in en rondom de indianenhutten en legde zo hun leefgewoonten vast op de gevoelige plaat en in ons geheugen. De vele gesprekken bij de zendeling thuis waren heel bijzonder. De terugreis ging weer per korjaal en daarna per DHC-6 Twin Otter van de SLM. En nog veel meer!

in Paramaribo wist ik zeker wat ik moest gaan doen: mijn contract bij de KMar volmaken, ontslag nemen, een opleiding aan een Bijbelschool volgen om God te gaan dienen in een bediening. Dat werd in 1978 de Koninklijke Landmacht, als legerpredikant, om in 1996 terug te gaan naar de KMar, District Noord-Brabant/Limburg.

Die Surinameperiode van slechts één jaar – ik was toen 21 jaar – heeft mijn werk en leven dus enorm veranderd. Ik zie terug op een geweldige periode. Als 18-jarige begonnen bij de KMar in Apeldoorn en als 55-jarige met leef-

Tepoe, het maken van een boog

Tepoe, wedstrijd boogschieten op de airstrip

Tepoe, Trio-meisje in alledaagse opmaak

In die twee weken hebben we ontzettend veel indrukken opgedaan. Met 305 kg aan bagage, mijn eerste vlucht per vliegtuig, een Dakota DC-3 van de Surinaamse Luchtvaart Maatschappij (SLM). Daarna de korjaaltocht van Paloemeu naar Tepoe, uren stilzitten en het nemen van drie soela's, stroomversnellingen vanwege enorme rotsblokken in het water, gevolgd door de hartelijke ontvangst van de indianen, slechts gekleed in een 'schaamschortje'. Een bijzondere ervaring was een dag op jacht, met enkele indianen het oerwoud in, met als buit een wild varken en een paar bosgieren.

Bijna elke dag je eigen kostje klaarmaken, rijst met kapucijners en kaki's en koffie. Veel kinderen kwamen dagelijks

Andere keuze

In MC 2017-2 heeft Jan Gaasbeek beschreven hoe mijn loopbaan bij de KMar is verlopen. Ook dat ik ervoor gekozen heb het Wapen te verlaten om in 1973 een godsdienstige opleiding te gaan volgen en in 1996 bij het Wapen terug te keren als legerpredikant.

Mijn keuze is ontstaan in Peleloe-Tepoe. Tijdens de gesprekken met zendeling Vermeulen en zijn vrouw Trudy hebben hun verhaal en motivatie mij enorm geraakt. Alles opgeven en full-time God te gaan dienen. In mijn jeugd had ik deze stelling wel vaker gehoord, in de kerk waar ons gezin naartoe ging. In Tepoe zag ik de werkelijkheid. Ik bemerkte bij mijzelf een verandering van theorie naar praktijk als het ging om godsdienst, overtuiging en toekomstperspectief. Geloofszaken hadden mijn hart geraakt. Terug op de brigade

tijdsontslag gegaan bij de KMar. En diezelfde 'blauwe chip' werkt nog steeds!

In MC 2012-3 las ik het verslag van de Surinamereünie waar de schrijver opmerkte dat de groep te klein werd bevonden voor een zelfstandige toekomstige reünie en derhalve, op voorstel, kon samengaan met Haïti en Curaçao. Bij mijn weten is dat nooit van de grond gekomen. In 2005 telde de deelnemerslijst aan de Suriname-reünie nog vijftig deelnemers!

Voor meer informatie over de inzet van KMar-personeel in Suriname, zie Museumbrochure nr. 22: 'De Koninklijke Marechaussee in Suriname (periode 1954-1981), Nassaublouw in tropisch groen'.

Nieuwe SMC'ers

Dhr. A.J. Brinkman
Ber 95-6
UNPROFOR

Dhr. R. Grift
Ber 75-2

Dhr. P. Groenhout
Donateur

Mevr. A.H.G. Jonkers-Langen
Weduwe van W. Jonkers
Overleden 8 maart 2021
Ber 64-4

Dhr. J. Oosthof
Ber 67-3

Mevr. H. Ruumpol
Weduwe van J.B. Ruumpol
Overleden 11 januari 2022
Ber 62-4

Dhr. P. van de Weg
Ber 80-6
UNIFIL; MFO; UNPROFOR;
SFIR; ISAF; EULEX;
MINUSMA

Dhr. G. de Weijs
Ber 79-2
MFO

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2271 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

Dhr. A. Aarnoutse
Geboren 8 november 1933
Overleden 8 februari 2022
Dpl 53-1

Dhr. J. van Dijk
Geboren 18 september 1928
Overleden 19 februari 2022
Dpl; Ned. Indië

Dhr. R.B. Hamer
Geboren 20 augustus 1936
Overleden 6 februari 2022
Ber 56-1

Dhr. P.J. de la Haye
Geboren 6 maart 1936
Overleden 7 januari 2022
Dpl 56-1

Dhr. P.B. van der Heiden
Geboren 28 januari 1934
Overleden 7 februari 2022
Ber 53-3

Dhr. G. Hoek
Geboren 1 januari 1951
Overleden 21 januari 2022
Dpl 73-1

Dhr. M.J. ten Hove
Geboren 2 december 1931
Overleden 9 februari 2022
Ber 52-2

Dhr. N.P.W.C. Janssens
Geboren 4 maart 1937
Overleden 3 februari 2022
Dpl 56-4

Dhr. J.R. Kamps
Geboren 27 februari 1941
Overleden 17 januari 2022
Dpl 62-1

Dhr. W.H. Luijken
Geboren 16 februari 1937
Overleden (datum niet bekend)
Dpl 57-1

Dhr. P. van Noort
Geboren 22 maart 1932
Overleden (datum niet bekend)
Ber 54-1

Dhr. A.C. Reijtenbach
Geboren 12 maart 1937
Overleden 14 maart 2022
Ber 55-5

Dhr. P. Vuijst
Geboren 22 januari 1940
Overleden 28 april 2020
Ber 59-5

Bestuur en redactie van
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun medeleven
en wensen hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGBNL2A)

Administratie en werving

Gerrit Sels
Vrouwenstrandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen
e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen;
voor bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25
t.n.v. RvMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Reservisten en veteranen

Bert van Horen
06-47776806
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
0111-720326 / 06-38655572
dvhartens@zeelandnet.nl

Redactie en Communicatie

Martin Aalbers
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Joop Blanken
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Joop Blanken
stmarcontact@gmail.com

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2300 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woonst u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten).

Bij aanmelding voor minimaal twee jaar ontvangt u zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het boek 'Nederlandse gendarmes'.

Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RvMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC'er die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RvMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RvMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC'ers. Het vfonds ondersteunt de activiteiten van RvMC.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

HET MUSEUM DAT OVER GRENZEN GAAT

Het Marechausseemuseum in Buren is dé plek om verhalen over de Koninklijke Marechaussee te delen. Het museum is in de afgelopen jaren geheel vernieuwd en brengt nu verhalen over het heden en verleden. Nieuw:

DE KRIJGSMACHT BESCHERMT WAT ONS DIERBAAR IS

De Nederlandse krijgsmacht zorgt voor de veiligheid van iedereen in Nederland en beschermt ons tegen geweld binnen én buiten onze grenzen. Militairen verdedigen Nederland, de (economische) belangen en bevriende landen. Ze ondersteunen niet alleen bij dreiging maar ook bij rampen. De krijgsmacht beschermt alles wat ons dierbaar is. In de tentoonstelling maak je kennis met de krijgsmacht in de breedste zin van het woord. Van organisatiestructuur tot kosten, zowel letterlijk als figuurlijk, en van missies tot nationale inzet.

DE GOUDEN KAMER

Op de begane grond van het museum is een unieke zaal ingericht: de Gouden Kamer. Hier komt al het moois uit de collectie bijeen, van schilderijen tot onderscheidingen, van gedenkboarden tot sabels, en van uniformen tot fraai bewerkt zilverwerk. De zaal is voor publiek te bezoeken, maar kan ook gehuurd worden voor vergaderingen, recepties of zelfs diners in een bijzondere ambiance, in het grootste monumentale pand van de stad Buren. De Gouden Kamer geeft ons de gelegenheid een groter deel van de collectie te laten zien dan normaal mogelijk is. Nieuwsgierig naar de verhuurmogelijkheden?

Neem dan contact op via:

reserveringen@marechausseemuseum.nl.

OOK TE ZIEN

- *Dossier Oss*, roerige tijden in aanloop naar de Tweede Wereldoorlog
- *Marechaussees van Oranje*, de dilemma's van

- marechaussees in de Tweede Wereldoorlog
- *Ik beloof trouw*, de mens in het uniform
- *Zij aan zij*, de groeiende rol van vrouwen bij de Koninklijke Marechaussee
- *Memento Mori*, gedenk hen die vielen tijdens de uitoefening van hun werk voor onze vrijheid, waaronder Wachtmeester der Eerste Klasse van de Koninklijke Marechaussee, Jeroen Severs uit Buren
- *Het M-lab*, ga zelf aan de slag en ontdek wat de Marechaussee allemaal doet

VOOR JONG EN OUD

Er zijn activiteiten voor alle leeftijden: vraag ernaar bij de kassa, en vergeet niet ook even buiten bij de auto's te gaan kijken. Wie durft de zwaailichten aan te zetten?

